

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อ ประเมิน การดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP MODEL ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ใน 4 ด้าน และผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาถึงผลกระทบ (Impact) ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนฯ การศึกษานี้ จึงครอบคลุมใน 5 ด้านได้แก่ ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product) และด้านผลกระทบ (Impact) ผลของการศึกษานี้ ผู้ศึกษานำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการดำเนินงานของกองทุนฯ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product) และด้านผลกระทบ (Impact)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานกองทุนฯ

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ในเขตอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ครอบคลุมกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 6 แห่ง จำนวน 32 คน

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์ (n = 32 คน)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	23	71.88
หญิง	9	28.12
อายุ		
21-30 ปี	3	9.38
31-40 ปี	15	46.88
41-50 ปี	11	34.37
51-60 ปี	2	6.25
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	1	3.12
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 6	1	3.12
มัธยมศึกษาปีที่ 3	1	3.12
มัธยมศึกษาปีที่ 6/ปวช.	4	12.50
ปริญญาตรี	19	59.38
สูงกว่าปริญญาตรี	7	21.88

จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์เพื่อประเมินการดำเนินงานของกองทุนฯ พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 23 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 71.88 และ 28.12 ตามลำดับ

สำหรับอายุของผู้ให้การสัมภาษณ์เพื่อประเมินการดำเนินงานของกองทุนฯ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี 41-50 ปี 21-30 ปี 51-60 ปี และมากกว่า 60 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 46.88, 34.37, 9.38, 6.25 และ 3.12 ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าผู้ให้การสัมภาษณ์กระจายอยู่ทุกกลุ่มอายุ

ส่วนระดับการศึกษาของผู้ให้การสัมภาษณ์เพื่อประเมินการดำเนินงานของกองทุนฯ มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาได้แก่สูงกว่าปริญญาตรี มัธยมศึกษาปีที่ 6/ปวช. และมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับ ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 59.38, 21.88, 12.50, 3.12 และ 3.12 ตามลำดับ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการดำเนินงานของกองทุนฯ 5 ด้าน

ประกอบด้วย **ด้านบริบทหรือสถานะแวดล้อม (Context)** โดยศึกษาเพื่อประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลกับปัญหาสาธารณสุขและหลักการในการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ **ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)** ศึกษาเพื่อประเมินความเพียงพอ เหมาะสมของปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลข่าวสาร **ด้านกระบวนการ (Process)** ศึกษากระบวนการดำเนินงานกองทุน หลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล อันได้แก่ การวางแผน การจัดหน่วยงาน การอำนวยการ และการควบคุมว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงาน ของกองทุนฯ หรือไม่ อย่างไร **ด้านผลผลิต (Product)** ศึกษาเพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุน หลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ และ **ด้านผลกระทบ (Impact)** ศึกษาเพื่อประเมินผลกระทบเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานของกองทุน หลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เกิดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีอนามัยและประชาชน ซึ่งปรากฏผลที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

4.2.1 ด้านบริบทหรือสถานะแวดล้อม (Context) จากการศึกษาเอกสาร รายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เช่น คู่มือการปฏิบัติงานกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ หนังสือรับ – ส่ง ของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลจากระบบสารสนเทศในเว็บไซต์ ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (<http://tobt.nhso.go.th/index.php>) ฯลฯ และจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอแม่ออน สาธารณสุขอำเภอแม่ออน หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล และประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประเมินถึงความเหมาะสม ความสอดคล้องวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ กับปัญหาสาธารณสุขและหลักการในการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงพิจารณาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานกองทุนฯ ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาพบว่า

ในการเข้าร่วมจัดตั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ของเขตอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ นั้นองค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการนำร่องในระยะแรก ในปี พ.ศ.2549 พร้อมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ

ทั่วประเทศ จำนวน 888 แห่ง ต่อมาในปี พ.ศ.2551 องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสหกรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทาได้สมัครเข้าร่วมจัดตั้งกองทุนฯ ขณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ สมัครเข้าร่วมจัดตั้งในปี พ.ศ.2552 ซึ่งในการเข้าร่วมจัดตั้งกองทุนฯ นั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นผู้มีบทบาทหลักในการดำเนินการนับตั้งแต่การแสดงความจำนงโดยทำเป็นหนังสือจากหน่วยงานไปยังสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การพิจารณาคัดเลือกคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ แบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งรายชื่อไปให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งการเซ็นบันทึกข้อตกลงเพื่อร่วมดำเนินการจัดตั้งกองทุนฯ กับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ในส่วนความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อประเมินถึงความเหมาะสม ความสอดคล้องวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ กับปัญหาสาธารณสุข และหลักการในการกระจายอำนาจให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงพิจารณาความพร้อมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานกองทุนฯ พบว่า

4.2.1.1 ความเหมาะสม สอดคล้องวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ของกองทุนฯ กับปัญหาสาธารณสุขในพื้นที่

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอแม่ออน สาธารณสุขอำเภอแม่ออน และหัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ของกองทุนฯ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องการเสริมสร้างสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการจัดบริการระดับปฐมภูมิเชิงรุกในพื้นที่ให้กับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ในพื้นที่ ซึ่งปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญในพื้นที่จะประกอบด้วย การเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อและเรื้อรัง เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง โรคหัวใจ และโรคที่เกิดขึ้นตามฤดูกาล เช่น การแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู ในฤดูฝน โรคอุจจาระร่วงในฤดูร้อน การเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจในช่วงฤดูหนาว และการแพร่ระบาดของโรคที่เกิดขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา เช่น โรคไข้หวัดสายพันธุ์ใหม่ โรคไข้หวัดนก ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีปัญหาการขาดการดูแลสุขภาพของประชาชน ซึ่งไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการเฝ้าระวังหรือป้องกัน แต่จะเข้ารับการรักษาพยาบาลเมื่อเกิดการเจ็บป่วยขึ้น ซึ่งเป็นการจัดการที่ปลายเหตุ บางครั้งทำให้ต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการรักษา ซึ่งสาเหตุสำคัญมาจากการที่ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ส่งผลต่อความตระหนักในเรื่องดังกล่าว ขณะเดียวกันด้วยสภาพการดำเนินชีวิตที่จะต้องประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ดังนั้นเรื่องของรายได้ จึงมีความสำคัญมากกว่าเรื่องของสุขภาพ และมีความคิดเห็นว่าสอดคล้องกัน

ว่าวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ นั้นกำหนดไว้ค่อนข้างกว้าง ทำให้สามารถคิดหรือดำเนินกิจกรรมได้อย่างหลากหลายตามสภาพของปัญหาด้านสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งวัตถุประสงค์กำหนดไว้กว้างครอบคลุมและสอดคล้องกับงานด้านสาธารณสุขที่หน่วยงานได้ดำเนินการในพื้นที่ ขณะเดียวกันก็มีความชัดเจน ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ซึ่งปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญในพื้นที่ คือการที่ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงความตระหนักในการเฝ้าระวังโรคที่จะเกิดขึ้นกับตนเองโดยเฉพาะการบริโภคอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ ที่ถือเป็นต้นเหตุสำคัญของหลายๆ โรค ดังนั้นความต้องการของประชาชนต่อบริการด้านสาธารณสุข จึงเน้นไปที่การรักษาพยาบาลเมื่อเกิดการเจ็บป่วยหรือเกิดโรค สำหรับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในงานด้านสาธารณสุขที่ผ่านมาก่อนที่จะมีการเข้าร่วมจัดตั้งกองทุนฯ จะมีการดำเนินงานใน 2 ลักษณะคือ การสนับสนุนงบประมาณให้กับสถานีนามัยและกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) กลุ่มสร้างเสริมสุขภาพต่างๆ เช่น กลุ่มออกกำลังกายผู้สูงอายุ เพื่อนำไปดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานสาธารณสุข และอีกลักษณะคือหน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการเอง ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นที่การป้องกันและระงับ บรรเทาเหตุเมื่อเกิดโรคระบาด เช่นการพ่นหมอกควัน ป้องกันและระงับเหตุการณ์แพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก การฉีดพ่นน้ำยาเคมีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก ฯลฯ ซึ่งเมื่อพิจารณาในด้านงบประมาณก็ยังเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับงานด้านอื่นๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ฯลฯ

4.2.1.2 ความเหมาะสม สอดคล้องวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ของกองทุนฯ กับ หลักการ ในการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอแม่อน สาธารณสุขอำเภอแม่อน หัวหน้าสถานีอนามัย **ประจำตำบล** ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วัตถุประสงค์การดำเนินงาน ของกองทุนฯ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับหลักการในการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นอย่างมากโดยเฉพาะในเรื่องของการสร้างการมีส่วนร่วม กระจายความรับผิดชอบและอำนาจการตัดสินใจให้กับประชาชน ชุมชนท้องถิ่นให้เข้ามาบริหารจัดการกองทุนฯ ในรูปแบบของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ โดยมีตัวแทนที่มาจากภาคส่วนต่างๆ เข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ที่ผ่านมา ก่อนที่จะมีการจัดตั้งกองทุนฯ งบประมาณส่วนนี้ มีการจัดสรรมาที่โรงพยาบาลของแต่ละอำเภอ แล้วให้สถานีอนามัยประจำตำบลแต่ละแห่งจัดทำแผนงาน โครงการเสนอเข้าไปเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณดังกล่าว ซึ่งแผนงานและโครงการที่เสนอ มีทั้งแผนงาน โครงการ

ภาพรวมของอำเภอ และของสถานีอนามัยประจำตำบลแต่ละแห่ง ซึ่งในการจัดทำแผนงานโครงการต่างๆ นั้น ดำเนินการโดยสถานีอนามัยเพียงหน่วยงานเดียว โดยที่ประชาชนไม่ได้เข้าถึงหรือมีส่วนร่วมในงบประมาณดังกล่าว ซึ่งเมื่อมีการจัดตั้งกองทุนฯ ขึ้น งบประมาณส่วนนี้ได้มีการสนับสนุนมาตั้งแต่ละกองทุนฯ ซึ่งถือว่าเป็นการกระจายทรัพยากรคืองบประมาณ ให้กับชุมชนท้องถิ่นและที่สำคัญต้องการสร้างการมีส่วนร่วม โดยกระจายอำนาจในการตัดสินใจในการบริหารจัดการ และมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การกระจายงบประมาณลงมาสู่กองทุนฯ ส่งผลดีต่อการดำเนินงานของสถานีอนามัยประจำตำบล ในแง่ของความสะดวก รวดเร็วในการเสนอโครงการต่างๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนฯ ในพื้นที่ของแต่ละแห่ง

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ของกองทุนฯ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการในการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการจัดตั้งกองทุนฯ เป็นการกระจายงบประมาณซึ่งเป็นทรัพยากร มาให้ประชาชน หน่วยงานในท้องถิ่นบริหารจัดการในนามของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ซึ่งสามารถสร้างการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นที่มีสภาพปัญหาและความต้องการด้านสาธารณสุขแตกต่างกัน ขณะเดียวกันก็เป็นการสร้างความพร้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขด้วย

4.2.1.3 ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานหลักในการ

ดำเนินงานกองทุนฯ

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอแม่ออน สาธารณสุขอำเภอแม่ออน หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล 5 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมสำหรับการดำเนินงานกองทุนฯ โดยพิจารณาจากการสนับสนุนงบประมาณสมทบเข้าสู่กองทุนฯ การที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะประธานกองทุนฯ ให้ความสนใจเอาใจใส่ การมอบหมายให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาช่วยงานกองทุนฯ รวมถึงการบริหารจัดการ การประสานงาน การอำนวยการต่างๆ ในขณะที่ หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลอ่อนเหนือ มีความคิดเห็นว่าการสนับสนุนงบประมาณสมทบเข้าสู่กองทุนฯ การบริหารจัดการ การประสานงาน การอำนวยการต่างๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อม แต่เมื่อพิจารณาในด้านบุคลากรที่รับผิดชอบงานกองทุนฯ ในปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่ายังไม่มีความพร้อมเนื่องจากบุคลากรมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในงานประจำค่อนข้างเยอะส่งผลต่อการให้ความสำคัญในงานกองทุนฯ

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง ในฐานะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในด้านการสมทบงบประมาณนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมและในอนาคตก็จะสมทบในสัดส่วนที่มากขึ้น ในส่วนบุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ในการดำเนินงานของกองทุนฯ นั้น ถึงแม้จะไม่มีบุคลากรตำแหน่งงานด้านสาธารณสุขของหน่วยงาน แต่ก็ได้จัดเตรียมพนักงานตำแหน่งอื่นรองรับการดำเนินงาน ขณะเดียวกันหากเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้ในเชิงวิชาการด้านสาธารณสุขก็จะประสานขอข้อมูลหรือความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยประจำตำบล ถึงแม้บางครั้งจะมีข้อติดขัดในการประสานงานเรื่องข้อมูลบ้าง ซึ่งในอนาคตหากการทำงานด้านสาธารณสุขของหน่วยงานรวมถึงการดำเนินงานของกองทุนฯ มีงบประมาณหรือมีภารกิจมากขึ้นก็จะมีพิจารณาจัดหาบุคลากรตำแหน่งงานในด้านสาธารณสุขมารับรองรับการดำเนินงาน เช่น นักวิชาการสาธารณสุขชุมชน ฯลฯ

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนฯ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมิน ด้านบริบท หรือสถานะแวดล้อม (Context) ในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 ซึ่งเป็นการประเมินก่อนการดำเนินงานกองทุนฯ เห็นได้ว่าการดำเนินงานกองทุนฯ ในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ นั้นมีความเหมาะสมสอดคล้องกับปัญหาสาธารณสุขที่เกิดขึ้น ซึ่งปัญหาด้านสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของแต่ละกองทุนฯ ในเขตอำเภอแม่อน จะมีลักษณะของปัญหาคล้ายคลึงกัน เช่น การเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อและเรื้อรัง การขาดการดูแลสุขภาพของประชาชน การเกิดขึ้นและแพร่ระบาดของโรคตามฤดูกาล ฯลฯ ถึงแม้จะมีความแตกต่างกันในด้านสถิติหรืออัตราการเกิดขึ้นของโรคหรือการเจ็บป่วยของประชาชนในแต่ละพื้นที่ ซึ่งเมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ ถึงแม้จะเป็นวัตถุประสงค์ที่มีการกำหนดไว้แล้ว ก่อนการเข้าร่วมดำเนินการจัดตั้งกองทุนฯ จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ แต่ก็มีกำหนดไว้กว้างและครอบคลุมปัญหาสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้แต่ละแห่งสามารถคิดวิเคราะห์ ดำเนินกิจกรรมหรือโครงการในเชิงสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและการฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ ต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสุขภาพที่ดี และต้องการกระจายอำนาจ สร้างการมีส่วนร่วมให้กับประชาชนในท้องถิ่นในงานด้านสาธารณสุขมากขึ้น ซึ่งในการบริหารจัดการกองทุนฯ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ที่มาจากตัวแทนภาคส่วนต่างๆในพื้นที่ เข้ามาทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุนฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจ สามารถสร้างการมี

ส่วนร่วม ในการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและรับผิดชอบในการดำเนินงานกองทุนฯ เพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการด้านสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่ได้ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง เป็นผู้มีบทบาทหลักในการดำเนินงานกองทุนฯ ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่า มีความพร้อมในการจัดเตรียมบุคลากรทั้งในส่วนคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการดำเนินงานกองทุนฯ และมีความพร้อมในการสมทบงบประมาณเข้าสู่กองทุนฯ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งสนใจในการเข้าร่วมดำเนินงานกองทุนฯ โดยที่ผ่านมาก่อนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเข้าร่วมจัดตั้งกองทุนฯ ภารกิจหรืองานด้านสาธารณสุข เป็นงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งดำเนินการอยู่แล้วตามขอบเขตของอำนาจและหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เพียงแต่ในงานด้านสาธารณสุขนั้น จะไม่ได้เน้นหรือให้ความสำคัญมากกว่างานด้านอื่นๆ เช่น งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน งานด้านการศึกษา งานด้านศาสนาและวัฒนธรรม การเข้าร่วมดำเนินดำเนินงานกองทุนฯ ทำให้งานด้านสาธารณสุขได้รับการพิจารณาและให้ความสำคัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นมากขึ้น

4.2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) จากการศึกษาเอกสาร รายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนฯ เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หนังสือรับ-ส่ง บันทึกรายงานการประชุม ของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลจากระบบสารสนเทศในเว็บไซต์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (<http://tobt.nhso.go.th/index.php>) ฯลฯ และจากการสัมภาษณ์หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล ประธานกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ และพนักงานส่วนตำบล ผู้รับผิดชอบงานกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประเมินถึงความเพียงพอ เหมาะสม ของปัจจัยด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลข่าวสารต่อการดำเนินงานกองทุนฯ พบว่า

4.2.2.1 บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน บุคลากรผู้ปฏิบัติงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง จะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานช่วยเหลืองานกองทุนหลักประกันสุขภาพ จากนายองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะประธานกองทุนฯ โดยมอบหมายในลักษณะออกคำสั่งมอบหมาย จำนวน 4 แห่ง คือ กองทุนองค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ กองทุนองค์การบริหารส่วนตำบลสหกรณ์ กองทุนองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา และกองทุนองค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ และออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ จำนวน 2 แห่ง คือ กองทุนองค์การบริหารส่วนตำบลออนกลางและกองทุนองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว โดยแต่ละแห่ง มีจำนวนบุคลากร 1-4 คน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการจัดทำเอกสาร รายงานต่างๆ ของกองทุนฯ เช่น การจดบันทึก และจัดทำรายงานการประชุม การบันทึกข้อมูลในระบบโปรแกรมบริหารจัดการกองทุนฯ ระบบ

ออนไลน์ ของกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การจัดทำรายงานทางบัญชีและรายงานทางการเงิน การประสานงานกับหน่วยงานกลุ่ม องค์กรต่างๆ โดยบุคลากรผู้ปฏิบัติงานของกองทุนฯ ที่ผ่านมาจะได้รับการอบรมในเรื่องการบันทึกข้อมูลของกองทุนฯ ในระบบโปรแกรมบริหารจัดการกองทุนฯ ระบบออนไลน์ ซึ่งจัดโดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พร้อมทั้งมีคู่มือการใช้งานระบบฯ มอบให้กับบุคลากรของแต่ละกองทุนฯ

4.2.2.2 งบประมาณ งบประมาณที่ใช้สำหรับการดำเนินงานของกองทุนฯ นั้น มาจากการสมทบงบประมาณร่วมกันระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในส่วนเงินค่าบริการสาธารณสุข กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากรายจ่ายงบกลาง ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจะโอนงบประมาณเข้าบัญชีเงินฝากของกองทุนฯ ในอัตรา 40 บาท ต่อคนตามยอดประชากรในพื้นที่ในแต่ละปี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โอนงบประมาณสมทบเข้าบัญชีเงินฝากของกองทุนฯ ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่หรือเทศบาล ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลาง และในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ของงบประมาณที่ได้รับจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแม่ฮ่องสอน ทั้ง 6 แห่ง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลาง จึงต้องสมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 นอกจากนี้ยังมีแหล่งที่มาของงบประมาณอีก 2 ส่วนคือเงินสมทบจากประชาชนหรือกองทุนอื่นๆ และรายได้อื่นๆ หรือทรัพย์สินที่ได้รับมาในกิจการของกองทุน จากการสืบหาข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (<http://tobt.nhso.go.th/index.php>) พบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 กองทุนฯ ในเขตอำเภอแม่ฮ่องสอน มีการสมทบงบประมาณ และมีงบประมาณสำหรับการดำเนินงานของกองทุนฯ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 จำนวนการสมทบงบประมาณของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่ออน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

ลำดับ	กองทุน	เงิน ค่าบริการ จากสปสช.	เงิน อุดหนุน จาก อบต.	เงินสมทบ จากชุมชน	ดอกเบี้ย เงินฝาก	อื่นๆ	รวมรายรับ
1	อบต.ออนกลาง	198,320.00	60,000.00	0.00	653.50	271.00	259,244.50
2	อบต.ทาเหนือ	96,640.00	29,000.00	0.00	72.37	0.00	125,712.37
3	อบต.บ้านสหกรณ์	125,040.00	55,000.00	0.00	631.91	0.00	180,671.91
4	อบต.แม่ทา	193,120.00	60,000.00	0.00	29,558.86	0.00	282,678.86
5	อบต.ห้วยแก้ว	111,120.00	33,336.00	0.00	506.78	7,280.00	152,242.78
6	อบต.ออนเหนือ	137,480.00	41,244.00	0.00	539.28	0.00	179,263.28
รวม ทั้งหมด		861,720.00	278,580.00	0.00	31,962.70	7,551.00	1,179,813.70

ที่มา http://tobt.nhso.go.th/report/board_report/board_report1.php

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้มีการสมทบงบประมาณให้กองทุนฯ ทุกแห่งตามยอดประชากรในพื้นที่ โดยกองทุนขององค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง ได้รับการสมทบมากที่สุดคือ จำนวน 198,320 บาท ลำดับถัดมาคือ กองทุนขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา จำนวน 193,120 บาท กองทุนขององค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ จำนวน 137,480 บาท กองทุนขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสหกรณ์ จำนวน 125,040 บาท กองทุนขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว จำนวน 111,120 บาท และกองทุนขององค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ จำนวน 96,640 บาท

ขณะที่กองทุนฯ ทุกแห่ง ก็มีการสมทบงบประมาณไม่น้อยกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 แห่ง ที่สมทบงบประมาณมากกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนด คือ กองทุนขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสหกรณ์ สมทบงบประมาณ จำนวน 55,000 บาท ซึ่งสมทบมากกว่าหลักเกณฑ์กำหนด จำนวน 17,488 บาท กองทุนขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา สมทบงบประมาณ จำนวน 60,000 บาท สมทบมากกว่าหลักเกณฑ์กำหนด จำนวน 2,064 บาท กองทุนขององค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง สมทบงบประมาณ จำนวน 60,000 บาท สมทบมากกว่าหลักเกณฑ์กำหนด จำนวน 504 บาท กองทุนขององค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ สมทบงบประมาณ จำนวน 29,000 บาท สมทบมากกว่าหลักเกณฑ์กำหนด จำนวน 8 บาท ตามลำดับ

ขณะที่ อีก 2 แห่ง คือ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว สมทบประมาณ จำนวน 33,336 บาท และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ สมทบงบประมาณ จำนวน 41,244 บาท ซึ่งเป็นการสมทบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ขณะที่งบประมาณการสมทบจากประชาชนหรือชุมชนของแต่ละกองทุนฯ ยังไม่มี ส่วนเงินรายได้ อันเกิดมาจากดอกเบี้ยเงินฝาก กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา มีดอกเบี้ยเงินฝากมากที่สุดคือ จำนวน 29,558.86 บาท/สตางค์ ลำดับถัดมาคือ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง จำนวน 653.50 บาท/สตางค์ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านสหกรณ์ จำนวน 631.91 บาท/สตางค์ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ จำนวน 539.28 บาท/สตางค์ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว 506.78 บาท/สตางค์ และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ 72.37 บาท/สตางค์ ตามลำดับ

ส่วนรายได้อื่นๆ มีเพียง 2 แห่ง คือ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว มีจำนวน 7,280 บาท และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง มีจำนวน 271 บาท ซึ่งเมื่อพิจารณางบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 กองทุนฯ ในเขตอำเภอแม่ออน ได้รับการสมทบงบประมาณจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ รวมจำนวน 861,720 บาท และมีการสมทบงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม จำนวน 278,580 บาท ส่วนเงินรายได้ อันเกิดมาจากดอกเบี้ยเงินฝาก มี จำนวน 31,962 บาท ส่วนรายได้อื่นๆ มี จำนวน 7,551 บาท รวมงบประมาณของกองทุนฯ ในเขตอำเภอแม่ออน ที่ใช้ในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,179,813.70 บาท/สตางค์

4.2.2.3 วัสดุ อุปกรณ์ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการดำเนินงานกองทุนฯ จากการศึกษาพบว่า ทุกแห่งจะใช้วัสดุ อุปกรณ์ เช่นกระดาษ แฟ้มเก็บเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก โดยในปี พ.ศ. 2553 มีกองทุนฯ เพียง 1 แห่ง คือ กองทุนฯ ตำบลออนกลาง ที่ใช้งบประมาณจากกองทุนฯ ซื้อวัสดุและจ้างเหมาถ่ายเอกสาร

4.2.2.4 ข้อมูล ข่าวสาร ข้อมูล ข่าวสาร ที่ใช้ในการดำเนินงานกองทุนฯ พิจารณาใน 2 ส่วน คือ ข้อมูล ข่าวสารที่กองทุนฯ ได้รับจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กับข้อมูล ข่าวสารด้านสาธารณสุขในพื้นที่กองทุนฯ เช่น ข้อมูลปัญหาด้านสาธารณสุข ข้อมูลสถานการณ์การเกิดโรค ข้อมูลสถานะด้านสุขภาพ ข้อมูลสถิติการเข้ารับการรักษา ฯลฯ จากการศึกษาพบว่า ข้อมูล ข่าวสารจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ใช้ระบบหรือช่องทางการติดต่อ สื่อสาร อยู่ 3 รูปแบบ คือ ส่งเป็นหนังสือราชการ แจ้งข่าวสารหน้าเว็บไซต์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (<http://tobt.nhso.go.th/index.php>) และส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) ให้กับบุคลากรผู้รับผิดชอบของแต่ละกองทุนฯ โดยการส่งเป็นหนังสือราชการนั้น จะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อ

การดำเนินงาน เช่นการแจ้งความประสงค์การเข้าร่วมดำเนินงานกองทุนฯในแต่ละปี การแจ้งเรื่อง การสมทบงบประมาณ การแจ้งผลการบันทึกข้อมูล หรือรายงานทางการเงิน การส่งเอกสาร ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนฯ การแจ้งให้เข้าร่วมประชุม ฯลฯ ขณะที่ การแจ้งข้อมูล ข่าวสาร บนหน้าเว็บไซต์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารทั่วไป รวมถึงการเชื่อมโยงไปยังระบบรายงานต่างๆที่กองทุนฯแต่ละ แห่ง จะต้องเข้าไปบันทึกข้อมูล เช่น รายงานผลการดำเนินงานแต่ละประเภท รายงานการเบิกจ่าย งบประมาณ ฯลฯ ซึ่งการบันทึกข้อมูลในระบบฯ ถือว่าเป็นระบบการติดตามการดำเนินงานของแต่ละ กองทุนฯ อีกทางหนึ่งด้วย ส่วนการส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) ให้กับบุคลากร ผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับข้อหาหรือเกี่ยวกับการ ดำเนินงาน การเบิกจ่ายงบประมาณ หรือกรณีศึกษาที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของ กองทุนฯ ต่างๆ

ส่วนข้อมูล ข่าวสารด้านสาธารณสุขในพื้นที่กองทุนฯ เช่น ข้อมูลปัญหาด้านสาธารณสุข ข้อมูลสถานการณ์การเกิดโรค ข้อมูลสภาวะด้านสุขภาพ ข้อมูลสถิติการเข้ารับการรักษา ฯลฯ สถานีอนามัยจะเป็นผู้รวบรวม และเก็บไว้ ซึ่งเมื่อกองทุนฯ มีความจำเป็นในการใช้ก็จะประสานขอ ข้อมูลจากสถานีอนามัยประจำตำบล ขณะเดียวกันในขั้นตอนของการพิจารณาโครงการต่างๆ ที่ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนฯ ก็จะมีหัวหน้าสถานีอนามัยหรือเจ้าหน้าที่ของสถานี อนามัยประจำตำบลเข้าร่วมประชุม พิจารณาในฐานกรรมการบริหารกองทุนฯ ซึ่งก็จะนำเสนอ ข้อมูล ข่าวสารด้านสาธารณสุข เพื่อประกอบการพิจารณาของที่ประชุมด้วย

ในส่วนความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์เพื่อประเมินถึงความเพียงพอ เหมาะสม ของปัจจัย ด้าน บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลข่าวสาร ในการดำเนินงานกองทุนฯว่า

บุคลากรผู้ปฏิบัติงานกองทุนฯ

หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล 5 แห่ง คือ หัวหน้า สถานีอนามัยประจำตำบลออนกลาง หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลออนเหนือ หัวหน้าสถานี อนามัยประจำตำบลห้วยแก้ว หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลแม่ทา หัวหน้าสถานีอนามัยประจำ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จำนวนบุคลากรผู้ปฏิบัติงานกองทุนฯ นั้น มีความ เพียงพอ เหมาะสมต่อการดำเนินงานในปัจจุบัน แต่ในอนาคตถ้าหากกองทุนฯ มีงบประมาณมากขึ้น ภาระงานมากขึ้นสมควรที่จะให้มีบุคลากรด้านสาธารณสุขของหน่วยงาน มารับผิดชอบเพื่อให้เกิด ความชัดเจน และสามารถรับผิดชอบงานของกองทุนฯและงานด้านสาธารณสุขได้อย่างเต็มที่ ขณะที่หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลบ้านสหกรณ์ มีความคิดเห็นว่า จำนวนบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน กองทุนฯ ปัจจุบันยังไม่เพียงพอ เหมาะสม เนื่องจากบุคลากรผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ปัจจุบัน มี

ภาระงานประจำตามหน้าที่หลักมาก ซึ่งปัจจุบันมีเพียง 1 คน เห็นควรมีการมอบหมายบุคลากรของหน่วยงานมาช่วยเพิ่มเติม ขณะที่เมื่อพิจารณาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานกองทุนฯ หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบลทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความรู้ ความสามารถ รวมถึงทักษะในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ซึ่งพิจารณาจากการทำงานที่ผ่านมา เช่น การจัดทำรายการ การบันทึกข้อมูล การอธิบายชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินงาน การประสานงานกับหน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าจำนวนบุคลากร บุคลากรผู้ปฏิบัติงานกองทุนฯ ณ ปัจจุบัน มีเพียงพอ เหมาะสมกับภาระงานของกองทุนฯ ซึ่งบทบาท ความรับผิดชอบของบุคลากรฯ คือการจัดทำเอกสาร รายงานต่างๆ การบันทึกข้อมูล รวมถึงการประสานงานต่างๆ ซึ่งไม่ได้จัดทำหรือดำเนินการในลักษณะงานประจำ แต่จะทำเป็นช่วงๆ ตามระยะเวลาที่กำหนด ขณะเดียวกันงบประมาณในการดำเนินงานของกองทุนฯ ก็ไม่มาก ส่วนในด้าน ความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานของบุคลากรฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า บุคลากรฯ มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานของกองทุนฯ เป็นอย่างดี และมีความคิดเห็นว่าถ้าหากหน่วยงานมีบุคลากรด้านสาธารณสุขเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงก็จะสามารถทำให้การดำเนินงานของกองทุนฯ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า บุคลากรผู้ปฏิบัติงานกองทุนฯ มีจำนวน เพียงพอ เหมาะสม ต่อการดำเนินงานกองทุนฯ ในปัจจุบัน รวมถึงมีทักษะความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานกองทุนฯ เช่น การจัดทำรายงาน ข้อมูล การอธิบายชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินงาน การติดต่อประสานงานของกองทุนฯ ในเรื่องต่าง ๆ และที่ผ่านมาก็ไม่เคยมีข้อติดขัดหรือมีปัญหาอันเกิดจากความบกพร่องของบุคลากรฯ

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ 4 แห่ง คือ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลออนกลาง พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้ว พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลแม่ทา และพนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานกองทุนฯ ในปัจจุบัน มีเพียงพอเหมาะสม ต่อการดำเนินงานกองทุนฯ ขณะที่ระบบการรายงาน การจัดทำเอกสาร การบันทึกข้อมูลต่างๆ มีความสะดวกและง่ายในการปฏิบัติ แต่อาจมีข้อติดขัดบ้างในระยะเวลา เนื่องจากต้องรับผิดชอบในหลายงานซึ่งบางครั้งอาจมีผลต่อความล่าช้าในการจัดทำรายงานหรือบันทึกข้อมูลต่างๆ ขณะที่ ๑ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลออนเหนือและตำบลบ้านสหกรณ์ มีความคิดเห็นสอดคล้อง

กันว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนในปัจจุบัน ไม่เพียงพอ เหมาะสม เนื่องจากต้องรับผิดชอบงานกองทุนฯ เพียงคนเดียว ซึ่งต้องทำหน้าที่ในการจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม การบันทึกการประชุม การบันทึกมูลผลการดำเนินงาน การบันทึกข้อมูลการเงินและบัญชี ฯลฯ ทำให้ในหลายครั้งการจัดทำรายงาน การบันทึกข้อมูลทำได้ล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด ประกอบกับบางครั้งมีการะงานที่เป็นงานประจำที่เร่งด่วนทำให้ต้องทำงานนั้นก่อน

ในการทำหน้าที่รับผิดชอบงานกองทุนฯ นั้น พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่านอกจาก ความรู้ ทักษะการใช้งานระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การบันทึกข้อมูลในโปรแกรมบริหารจัดการกองทุนฯ ในระบบออนไลน์ <http://tobt.nhso.go.th/> และความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติของกองทุนฯ แล้ว ทักษะในด้านการประสานงานกับหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ ก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและความจำเป็น

งบประมาณ

หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล 3 แห่ง คือหัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลบ้านสหกรณ์ หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลห้วยแก้ว และหัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สัดส่วนการสมทบงบประมาณ ซึ่งเป็นการสมทบร่วมกันระหว่างสำนักหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดนั้น มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของกองทุนฯ สมควรที่ทั้งสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จะพิจารณาสมทบให้มากขึ้น ขณะเดียวกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมควรจะสมทบเท่าที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสนับสนุน ซึ่งเห็นว่าการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพและการให้บริการเชิงรุกนั้น เมื่อพิจารณาจำนวนงบประมาณทั้งหมดถือว่ามีจำนวนน้อย ขณะที่หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล อีก 3 แห่งคือ หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลออนกลาง หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลออนเหนือ และหัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลแม่ทา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าสัดส่วนการสมทบงบประมาณที่กำหนดมีความเพียงพอ เหมาะสม ซึ่งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นว่าเป็นไปตามศักยภาพของหน่วยงาน

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนงบประมาณที่หน่วยงานได้รับการสนับสนุนเพื่อดำเนินโครงการต่างๆ หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล 3 แห่ง คือ หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลห้วยแก้ว หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลแม่ทา และหัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า เพียงพอ เหมาะสมต่อการดำเนินโครงการในแต่ละปี ในขณะที่อีก 3 แห่งคือ หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลออนกลาง หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลออนเหนือและ

หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลบ้านสหกรณ์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จำนวนงบประมาณที่หน่วยงานได้รับการสนับสนุนเพื่อดำเนินโครงการ มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ ทำให้การดำเนินโครงการไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ 5 แห่ง คือ ประธานกองทุนฯ ตำบลออนกลาง ประธานกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ ประธานกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้ว ประธานกองทุนฯ ตำบลแม่ทา และประธานกองทุนฯตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สัดส่วนการสมทบงบประมาณที่กำหนดไว้มีความ เพียงพอ เหมาะสม โดยในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสมทบได้มากขึ้นตามศักยภาพทางการคลัง เมื่อพิจารณางบประมาณทั้งหมด ก็เพียงพอเหมาะสมต่อการดำเนินงานในปัจจุบัน ขณะที่ประธานกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ มีความคิดเห็นว่าสัดส่วนการสมทบงบประมาณจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ น้อยไม่เพียงพอเหมาะสมต่อการดำเนินงานในพื้นที่ ทำให้การดำเนินงาน ในปีที่ผ่านมายังไม่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่างๆ มากนัก ขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ และมีความคิดเห็นว่าการสมทบหรือสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาตินั้น ควรพิจารณาจากเกณฑ์ฐานะการคลังหรือรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทนการพิจารณาจากยอดประชากรในพื้นที่ กล่าวคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้มาก เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเมือง หรือเขตเศรษฐกิจ ก็ควรพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพียงเล็กน้อย ขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตชนบท หรือพื้นที่ห่างไกลมีรายได้น้อย ก็ควรได้รับการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้มากขึ้น

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนงบประมาณที่กองทุนฯ ให้การสนับสนุนแก่หน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่างๆ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเพียงพอ และเหมาะสมต่อการดำเนินโครงการต่างๆ

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ 4 แห่ง คือ กรรมการกองทุนฯ ตำบลออนกลาง กรรมการกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ กรรมการกองทุนฯตำบลห้วยแก้ว และกรรมการกองทุนฯตำบลแม่ทา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สัดส่วนการสมทบงบประมาณที่กำหนดไว้มีความเหมาะสม เป็นไปตามหลักของการมีส่วนร่วมและตามสถานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และงบประมาณที่กองทุนฯ พิจารณาสันับสนุนให้กับโครงการของหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ ก็มีความเพียงพอ เหมาะสมกับการดำเนินโครงการ

ขณะที่กรรมการกองทุนฯ 2 แห่ง คือ กรรมการกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ และ กรรมการกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าสัดส่วนงบประมาณที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สนับสนุนนั้นยังไม่เพียงพอ เหมาะสมต่อการดำเนินงานสมควรที่จะ

สนับสนุนให้มากกว่าในปัจจุบัน ส่วนสัดส่วนงบประมาณที่มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เห็นว่ามีความเพียงพอ เหมาะสมเนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องใช้งบประมาณเพื่อพัฒนาในด้านอื่นๆ อีกหลายด้าน ในส่วนงบประมาณที่กองทุนฯ พิจารณาสันับสนุนให้กับโครงการของหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ กรรมการกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ มีความคิดเห็นว่ามี ความเพียงพอ เหมาะสม ส่วนกรรมการกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นว่า งบประมาณน้อย ไม่เพียงพอ เหมาะสมต่อการดำเนินงาน ส่งผลทำให้การดำเนินโครงการยังไม่ครอบคลุม กลุ่มเป้าหมาย

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงาน กองทุนฯ 4 แห่งฯ คือ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯตำบลออนกลาง พนักงานส่วน ตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้ว พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯตำบล แม่ทา และพนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นว่าสัดส่วน การสมทบงบประมาณมีความเพียงพอ เหมาะสม ซึ่งในส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถ สมทบเพิ่มเติมได้ตามศักยภาพและมีความคิดเห็นว่าถ้าหากไม่เข้าร่วมจัดตั้งกองทุนงบประมาณที่ สนับสนุนในงานด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะมีจำนวนน้อยกว่าปัจจุบัน ซึ่งในส่วนที่กองทุนฯให้การสนับสนุนต่อโครงการของหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ ก็มีความ เหมาะสม

ส่วนพนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ 2 แห่ง คือ พนักงานส่วนตำบล ผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ และพนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่างบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ ซึ่งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีการกิจในด้านอื่นๆที่จะต้องทำหรือ พัฒนาอยู่ ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาในส่วนที่กองทุนฯให้การสนับสนุนให้กับหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ นั้น มีความคิดเห็นว่ายังไม่เพียงพอ ต่อการดำเนินโครงการ ซึ่งที่ผ่านมาหลายโครงการ จะต้องมีการปรับลดวงเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายของโครงการฯ เนื่องจากงบประมาณในแต่ละปีมี จำนวนจำกัด ขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงความครอบคลุม ทัวถึงในขอบข่ายของกิจกรรมทั้ง 4 ประเภท

วัสดุ อุปกรณ์

หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วัสดุ อุปกรณ์ มีความเพียงพอ เหมาะสม กับการดำเนินงาน ถึงแม้จะไม่ได้แยกเป็นสัดส่วนเฉพาะของกองทุนฯ ที่ผ่านมาก็ไม่มีปัญหาในการใช้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าวัสดุ อุปกรณ์ มีความเพียงพอ เหมาะสมกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ขณะเดียวกันพร้อมในการสนับสนุนเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าวัสดุ อุปกรณ์ มีความเพียงพอ เหมาะสม กับการดำเนินงาน

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วัสดุ อุปกรณ์ มีความเพียงพอ เหมาะสมกับการดำเนินงาน ซึ่งในการดำเนินงานกองทุนฯ เมื่อพิจารณาเนื้อหางานในปัจจุบันมีความคิดเห็นว่าเป็นจำเป็นต้องมีเฉพาะต่างหาก สามารถใช้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ซึ่งโดยสภาพข้อเท็จจริงกองทุนฯ ก็ใช้ในปริมาณน้อยมาก

ข้อมูล ข่าวสาร

หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบลทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าข้อมูล ข่าวสาร ด้านสาธารณสุข เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานของกองทุนฯ มีความเพียงพอ เหมาะสม ซึ่งที่ผ่านมาหน่วยงานจะเป็นผู้จัดทำข้อมูลด้านสาธารณสุขในพื้นที่และกองทุนฯ จะประสานขอข้อมูล ขณะเดียวกันโครงการต่างๆ ที่เสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ก็ตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลทางด้านสาธารณสุขเป็นหลัก

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีความเพียงพอ เหมาะสมต่อการดำเนินงาน ซึ่งข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับ มีความรวดเร็วทันต่อการดำเนินงานและหลากหลายช่องทาง ขณะที่ประธานกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้ว มีความคิดเห็นว่าข้อมูล ข่าวสาร หรือช่องทางการติดต่อสื่อสารเพื่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานยังไม่ชัดเจน และมีน้อย ส่วนข้อมูล ข่าวสารด้านสาธารณสุข เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานของกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเพียงพอ เหมาะสม ซึ่งสถานีนามัยจะเป็นผู้รวบรวมและจัดทำ ซึ่งกองทุนฯ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้เป็นอย่างดี

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีความเพียงพอ เหมาะสมต่อการดำเนินงาน ซึ่งเลขานุการและบุคลากรผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ จะเป็นผู้มีบทบาทหลักในการนำมาแจ้งหรือรายงานให้ที่ประชุมได้รับทราบ

ส่วนข้อมูล ข่าวสาร ด้านสาธารณสุข เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ 5 แห่ง คือกรรมการกองทุนฯ ตำบลอนกลาง กรรมการกองทุนฯ ตำบลอนเหนือ กรรมการกองทุนฯ ตำบลบ้านสกรณ์ กรรมการกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้ว และกรรมการกองทุนฯ ตำบลแม่ทา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเพียงพอ เหมาะสม ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่สถานีนามัยประจำตำบลจะเป็นผู้จัดทำและรวบรวมไว้ หากกองทุนฯ ต้องการใช้ก็จะประสานขอใช้ข้อมูลจากสถานีนามัยประจำตำบล บางครั้งก็สอบถามข้อมูลจากหัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการฯ ในที่ประชุม ส่วนกรรมการกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นว่า ยังไม่เพียงพอ เหมาะสม ถึงแม้จะมีการประสานใช้ข้อมูลกับสถานีนามัยประจำตำบล ซึ่งบางครั้ง ข้อมูลก็ไม่เป็นปัจจุบัน และข้อมูลที่จำแนกไว้หลายเรื่องก็ไม่สอดคล้องกับความต้องการใช้

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีความเพียงพอ เหมาะสมต่อการดำเนินงาน ซึ่งมีความสะดวกและรวดเร็วในการรับ-ส่ง ที่สำคัญมีหลายช่องทางโดยเฉพาะทางหน้าเว็บไซต์ของสำนักงานฯ ซึ่งมีข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์สามารถนำมาใช้ประกอบการดำเนินงานได้

ส่วนข้อมูล ข่าวสาร ด้านสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานของกองทุนฯ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเพียงพอ เหมาะสม ซึ่งที่ผ่านมา ข้อมูลด้านสาธารณสุขที่กองทุนฯ จำเป็นต้องใช้เพื่อประกอบการพิจารณา นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้น เช่นจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคต่างๆ ข้อมูลสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของโรค ที่มีความเกี่ยวข้อง สอดคล้องกับโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ขณะเดียวกันข้อมูลในหลายๆ ส่วนก็มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ข้อมูลจำนวนประชากร ข้อมูลผู้สูงอายุ ข้อมูลคนพิการ ข้อมูลผู้ด้อยโอกาส ข้อมูลความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) ฯลฯ และมีความคิดเห็นว่าข้อมูล ข่าวสาร เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานของกองทุนฯ นั้น ยังไม่ได้มีการจัดทำ รวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนฯ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยนำเข้า (Input) อันได้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานกองทุนฯ งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการดำเนินงาน

กองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 เห็นได้ว่า ปัจจัยบุคลากรผู้ปฏิบัติงานกองทุนฯ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลืองานกองทุนฯ นั้น มีความเพียงพอ เหมาะสม ถึงแม้จะมีจำนวนแตกต่างกันในแต่ละกองทุนฯ แต่ในการมอบหมายให้บุคลากรรับผิดชอบงานกองทุนฯ ผู้บังคับบัญชา ก็จะมีการพิจารณาถึงงาน หน้าที่และความรับผิดชอบที่บุคลากรรับผิดชอบอยู่ โดยจะมีการแต่งตั้งที่ ึ่งในลักษณะเป็นทีมและบุคคลคนเดียว ซึ่งมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เช่น กรณีมีพนักงานฯ โอน ย้าย เข้า ออก ขณะที่เมื่อพิจารณาถึงความรู้ ความสามารถและทักษะของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเห็นว่า บุคลากรมีความรู้ ความสามารถและ ทักษะในการปฏิบัติงานกองทุนฯ ซึ่งงานของกองทุนฯ ที่บุคลากรต้องรับผิดชอบนั้น มีลักษณะเนื้อหาของงานคล้ายคลึงกับงานที่บุคลากรรับผิดชอบปฏิบัติในงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นการจัดทำเอกสาร การจัดทำรายงาน การบันทึกข้อมูลการดำเนินงานในระบบออนไลน์ การประสานงานกับกลุ่ม องค์กร บุคคลต่างๆ ซึ่งการแต่งตั้งบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบช่วยเหลืองานของกองทุนฯ มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานของกองทุนฯเป็นอย่างมาก

ส่วนงบประมาณ ที่ใช้ในการดำเนินงานกองทุนฯ ซึ่งมาจากการจัดสรรสมทบร่วมกันระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ศึกษาเห็นว่า การจัดสรรของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่จัดสรรตามยอดประชากรในพื้นที่ในแต่ละปี มีความเหมาะสม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่ใช้ประกาศใช้เป็นแนวทางเดียวกัน ขณะที่การกำหนดสัดส่วนจำนวนงบประมาณเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมทบนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งก็สามารถสมทบได้ตามที่หลักเกณฑ์กำหนดซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าว ยังเปิดโอกาสให้สมทบได้มากขึ้นตามศักยภาพทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง โดยเมื่อพิจารณาถึงจำนวนของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานกองทุนฯ กับขอบข่ายของงานในด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพและการบริหารจัดการกองทุนฯ ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความเพียงพอ เหมาะสม ซึ่งในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ก็ยังคงมีการตั้งงบประมาณอีกส่วนหนึ่ง ไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี นอกเหนือจากการตั้งเพื่อสมทบเข้าสู่กองทุนฯ

สำหรับวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานของกองทุนฯ ถึงแม้ในการดำเนินงานกองทุนฯ จะสามารถจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงครุภัณฑ์ที่มีราคาไม่เกิน 20,000 บาท เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานกองทุนฯ ได้ จากการศึกษาพบว่าทุกกองทุนฯ จะใช้วัสดุ อุปกรณ์ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นกระดาษ แฟ้ม เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงการบริหาร จัดการกองทุนฯ

ที่ไม่ได้มีโครงสร้างในรูปของหน่วยงาน การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในรูปแบบที่เป็นอยู่ ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความเพียงพอ เหมาะสม เพราะโดยเนื้อหาแล้วการดำเนินงานกองทุนฯ ก็คือภารกิจหรืองานด้านหนึ่งที่ต้องกรปกรองส่วนท้องถิ่นได้มีการดำเนินการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองก็ไม่ได้มองแยกส่วนระหว่างการดำเนินงานกองทุนฯ กับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นจึงได้รับการสนับสนุนในด้านวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเพียงพอ เหมาะสม

และข้อมูลข่าวสาร ที่ใช้ในการดำเนินงานกองทุนฯ นั้นผู้ศึกษาสนใจที่จะประเมินใน 2 ส่วน คือข้อมูล ข่าวสาร ที่ได้รับจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กับข้อมูล ข่าวสารด้านสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อใช้ประกอบในการดำเนินงานของกองทุนฯ โดยข้อมูล ข่าวสาร ที่ได้รับจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความเพียงพอ เหมาะสม และมีช่องทางที่หลากหลายในการติดต่อประสานงานและการเข้าถึง โดยเฉพาะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เช่นทางเว็บไซต์ของสำนักงาน การติดต่อทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การติดต่อทางโทรศัพท์ ฯลฯ ซึ่งมีความสะดวก รวดเร็ว ถึงแม้ในการเข้าถึงหรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลในส่วนนี้ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มบุคลากรผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ รวมถึงเลขากองทุนฯ เป็นหลักแต่ข้อมูล ข่าวสารที่มีความสำคัญก็จะถูกนำไปแจ้งให้ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้รับทราบ เช่นกัน ส่วนข้อมูล ข่าวสารด้านสาธารณสุขในพื้นที่ ที่มีความสำคัญในการใช้เพื่อวางแผน ประกอบการพิจารณาดำเนินงานของกองทุนฯ ผู้ศึกษาเห็นว่าข้อมูลในส่วนนี้ ยังไม่เพียงพอ เหมาะสม จากการศึกษาพบว่าทุกกองทุนฯ ยังไม่ได้มีการรวบรวม วิเคราะห์ จัดทำ ข้อมูลเพื่อให้เหมาะสมกับการนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานของกองทุนฯ ซึ่งข้อมูลดังกล่าว จะจัดเก็บไว้โดยสถานีนามัย แต่ละแห่ง ซึ่งก็มีรูปแบบและระบบการจัดเก็บตามที่สถานีนามัยแต่ละแห่งเป็นผู้กำหนด ซึ่งเมื่อกองทุนฯต้องการใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการก็จะต้องมีการประสานขอข้อมูลเป็นครั้ง ๆ ไป

4.2.3 ด้านกระบวนการ (Process) จากการศึกษาเอกสาร รายงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนฯ เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หนังสือรับ – ส่ง บันทึกรายงานการประชุม ของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อมูลจากระบบสารสนเทศในเว็บไซต์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

(<http://tobt.nhso.go.th/index.php>) ฯลฯ และจากการสัมภาษณ์ หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล ประธานกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ และพนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประเมินถึงความเหมาะสม สอดคล้องของกระบวนการดำเนินงานกองทุนฯกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ ซึ่งกระบวนการดำเนินงานประกอบด้วย การ

วางแผน (Planning) การจัดหน่วยงาน (Organizing) การอำนวยการ (Directing) การควบคุม (Controlling) และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฯ พบว่า

4.2.3.1 การวางแผน (Planning) การวางแผนเพื่อดำเนินงานของกองทุนฯ ในแต่ละปีงบประมาณนั้น จะเริ่มต้นจากการที่คณะกรรมการกองทุนฯ มาร่วมประชุมในช่วงประมาณเดือน ตุลาคม – เดือนธันวาคม เพื่อสรุปผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาของกองทุนฯ ซึ่งในขั้นตอนนี้ทุกกองทุนฯ ก็จะให้หน่วยงานและกลุ่มต่างๆ ที่ได้รับงบประมาณในช่วงปีที่ผ่านมาได้นำเสนอผลการดำเนินโครงการให้ที่ประชุมได้รับทราบ ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบเอกสาร รายงานผลการดำเนินโครงการ และก็จะมีการพิจารณาวางแผนกำหนดกรอบ แนวทางการดำเนินงานประจำปีให้สอดคล้องกับ จำนวนงบประมาณที่มีของกองทุนฯ การกำหนดระยะเวลาการส่งโครงการ เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการกองทุนฯ ซึ่งในขั้นตอนนี้ทุกกองทุนฯ จะมีการประชุม 1 ครั้ง หลังจากพ้นกำหนดระยะเวลาการส่งโครงการแล้ว คณะกรรมการกองทุนฯ ก็จะมีการประชุมเพื่อพิจารณารายละเอียดของโครงการ ที่ได้มีการเสนอเข้ามาสู่กองทุนฯ ซึ่งโครงการต่างๆ ที่เสนอเข้ามานั้นจะมีความสอดคล้องและมาจากแผนชุมชนในกรณีที่โครงการมาจากกลุ่ม องค์กรต่างๆ ขณะที่โครงการของสถานีนอมนัย ก็จะมาจกแผนพัฒนาสุขภาพที่หน่วยงานได้จัดทำไว้ ซึ่งโครงการจากแผนชุมชนและแผนพัฒนาสุขภาพนั้น ก็จะปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้มีการจัดทำ ไว้ในช่วงเดือนมิถุนายน ซึ่งแผนพัฒนาสามปี จะมีการกำหนดแผนงาน และโครงการในด้านต่างๆ ไว้ โดยแผนงานด้านสาธารณสุขก็เป็นแผนงานด้านหนึ่งในแผนพัฒนาที่หน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่างๆ จะเสนอโครงการต่างๆ เข้ามาสู่กองทุนฯ ก็จะมีการพิจารณาคัดเลือกโครงการ ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาและจำนวนงบประมาณที่มีของกองทุนฯ ในแต่ละปี ขณะเดียวกันทุกกองทุนฯ ได้กำหนดให้แต่ละหน่วยงาน และกลุ่มองค์กรต่างๆ นำเสนอรายละเอียดของโครงการให้ที่ประชุมได้รับทราบ

ในการพิจารณาโครงการต่างๆ คณะกรรมการกองทุนฯ จะใช้กรอบของความครอบคลุมในกิจกรรม 4 ประเภท คือ กิจกรรมการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และฟื้นฟูสมรรถภาพตามหุดสิทธิประโยชน์ กิจกรรมสนับสนุนงบประมาณหน่วยบริการสาธารณสุข กิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพโดยประชาชนและชุมชนท้องถิ่น ซึ่งในที่ประชุมก็จะมีการพิจารณาทั้งอนุมัติ ไม่อนุมัติ หรือให้นำไปปรับแก้เพิ่มเติมเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับระเบียบ หลักเกณฑ์และขอบข่ายของกิจกรรมที่กองทุนฯ กำหนด ซึ่งขั้นตอนนี้ แต่ละกองทุนฯ จะมีการประชุม 1-2 ครั้ง ส่วนในการประชุมหลังจากนี้จะเป็นการประชุมในลักษณะของการพิจารณาโครงการที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนฯ หรือการประชุมเพื่อปรับปรุง ทบทวนการดำเนินงานของกองทุนฯ ในการประชุมแต่ละครั้ง จะมีการจัดทำบันทึกรายงานการประชุมทุกครั้ง เนื่องจากใน

การดำเนินงานของกองทุนฯ บันทึกการประชุมถือว่าเป็นเอกสารที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน และการตรวจสอบจากหน่วยงานตรวจสอบ

4.2.3.2 การจัดหน่วยงาน (Organizing) การจัดหน่วยงานของกองทุนฯ มีการจัดหน่วยงานในรูปของคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพ ซึ่งถือเป็นข้อกำหนดประการหนึ่งของการเข้าร่วมจัดตั้งกองทุนฯ โดยทุกแห่ง จะมีโครงสร้างของคณะกรรมการฯ ตามที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนดและได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอแม่ฮ่องสอน สาธารณสุขอำเภอแม่ฮ่องสอน ในฐานะที่ปรึกษา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะประธานกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่จำนวน 2 คน ตัวแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน หัวหน้าสถานีอนามัย จำนวน 1 คน ตัวแทนอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 2 คน ผู้แทนชุมชน จำนวน 5 คน เป็นกรรมการ และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ รวมจำนวน 14 คน โดยมีกรรมการ ที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการฯ แห่งละ 4 คน เป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ ในการเปิดบัญชีและเบิกจ่ายเงิน ของกองทุนฯ ในขณะที่ความรับผิดชอบในการจัดทำเอกสาร รายงาน การประสานงานต่างๆ จะเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของเลขานุการกองทุนฯ โดยการช่วยเหลือจากบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 6 แห่ง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ยังไม่มีส่วนงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ส่วนงานที่ถูกกำหนดให้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ก็คือสำนักงานปลัดและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะเป็นบุคลากรจากสำนักงานปลัด ซึ่งรวมทั้งการใช้วัสดุ อุปกรณ์ การจัดเก็บเอกสาร รายงาน บันทึก ต่างๆ ขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่หน่วยงานธุรการให้กับกองทุนฯ ด้วย สำหรับการแบ่งงานหรือมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับกรรมการแต่ละคนเป็นการเฉพาะนั้น จากการศึกษาพบว่าทุกกองทุนฯ ไม่ได้มีการกำหนดไว้ แต่จะร่วมกันรับผิดชอบในนามของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ซึ่งในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ หรืออนุมัติ เกี่ยวกับการดำเนินงานในเรื่องต่างๆ ของกองทุนฯ นั้น จะอาศัยมติจากที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เป็นสำคัญ

4.2.3.3 การอำนวยการ (Directing) ในด้านการอำนวยการนั้น กองทุนฯ มีการกำหนดปฏิทินหรือช่วงเวลาการดำเนินงานของกองทุนฯ ที่ชัดเจน โดยความเห็นชอบและรับทราบร่วมกันในที่ประชุมคณะกรรมการฯ แต่ก็มีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม แต่ก็จะกำหนดให้เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณ เช่นช่วงต้นปีงบประมาณในเดือนตุลาคม – ธันวาคม ก็จะ

เป็นช่วงของการสรุปผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา การวางแผนเพื่อกำหนดกรอบแผนงาน โครงการของปีงบประมาณใหม่ การพิจารณาอนุมัติโครงการ ฯลฯ หลังจากนั้น ก็จะมีประชุมตาม

ความเหมาะสม เช่น การพิจารณาอนุมัติโครงการเพิ่มเติม การประชุมติดตามงาน ฯลฯ สำหรับการประชาสัมพันธ์ปฏิทินการดำเนินงานของกองทุนฯ โดยเฉพาะช่วงเวลาในการนำเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ นั้น พบว่ามีกองทุนฯ 1 แห่ง คือ กองทุนฯ ตำบลออนเหนือ ที่มีการส่งหนังสือไปให้ผู้ใหญ่บ้าน ประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว ขณะที่กองทุนฯ อื่นๆ จะมอบหมายให้คณะกรรมการฯ ในฐานะตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ กลับไปประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวให้กับประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน ขณะเดียวกันสถานีอนามัยก็จะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการประชาสัมพันธ์ให้กับที่ประชุมประจำเดือนของอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และร่วมเป็นที่เล็งในการจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ

สำหรับการติดต่อหรือประสานงานกับกองทุนฯ เช่น การส่งโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ การส่งเอกสาร รายงานผลการดำเนินโครงการ ทุกกองทุนฯ จะใช้ช่องทางปกติร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีสำนักงานปลัดฯ เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการในนามของกองทุนฯ มีกองทุนฯ 4 แห่ง คือ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลสหกรณ์ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนทาเหนือ และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา ได้ออกคำสั่งมอบหมายให้บุคลากรปฏิบัติงานช่วยเหลืองานกองทุนฯ และอีก 2 แห่ง คือ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนกลางและกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว ออกคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรเป็นคณะอนุกรรมการปฏิบัติงานช่วยเหลืองานกองทุนฯ โดยประธานกองทุนฯ ซึ่งแต่ละแห่ง จะมีจำนวนบุคลากร ที่ได้รับมอบหมายและแต่งตั้งจำนวน 1-4 คน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการจัดทำเอกสาร รายงานต่างๆ ของกองทุนฯ เช่น การจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม การจดบันทึกและจัดทำรายงานการประชุม การบันทึกข้อมูลในระบบโปรแกรมบริหารจัดการกองทุนฯ ในระบบออนไลน์ <http://tobt.nhso.go.th/> ของกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การจัดทำรายงานทางบัญชีและรายงานทางการเงิน การประสานงานกับกลุ่ม องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนฯ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่อยู่ภายใต้การควบคุม บังคับบัญชาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

4.2.3.4 การควบคุม (Controlling) ในการดำเนินงานกองทุนฯ จะถือปฏิบัติตาม ประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล ดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ.2552 ซึ่งประกาศฯ ฉบับนี้ จะเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการเข้าร่วมจัดตั้งกองทุนฯ วัตถุประสงค์การดำเนินงาน หลักเกณฑ์การสมทบงบประมาณ การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ อำนาจและหน้าที่ ขอบข่ายในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ ฯลฯ และ ประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่องแนวทางการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการจัดทำ

บัญชีเงินหรือทรัพย์สินในระบบหลักประกันสุขภาพ พ.ศ.2552 ซึ่งประกาศฉบับนี้ จะเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรับเงิน การจ่ายเงิน วิธีการจ่ายเงิน การบันทึกบัญชี การจัดทำรายงานการรับเงิน – จ่ายเงิน ฯลฯ ซึ่งประกาศหลักเกณฑ์ฯ ทั้ง 2 ฉบับ นี้ กองทุนฯ จะใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อควบคุมการดำเนินงาน การบริหารงาน โดยเฉพาะในการพิจารณาสันับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงาน กลุ่มองค์กร จะมีการควบคุม ตรวจสอบทั้งก่อนการพิจารณาสันสนับสนุนงบประมาณ โดยการพิจารณาจากเอกสารเกี่ยวกับโครงการและการกำหนดให้หน่วยงาน กลุ่ม องค์กร ต่างๆ มานำเสนอรายละเอียดของโครงการต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ซึ่งหลังจากที่ได้มีการพิจารณาอนุมัติงบประมาณแล้ว ก็จะกำหนดให้หน่วยงาน กลุ่ม องค์กร ต่างๆ มาจัดทำบันทึกข้อตกลงการขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนฯ ซึ่งกองทุนฯ จะมีการอธิบายชี้แจงถึงเอกสารหลักฐานที่ผู้ดำเนินโครงการจะต้องจัดทำ และส่งให้กับกองทุนฯ ขณะเดียวกันในการดำเนินโครงการต่างๆ นั้น เป็นการดำเนินการในเขตพื้นที่ของแต่ละกองทุนฯ ซึ่งอาจดำเนินการในชุมชน หรือดำเนินการ ที่ทำการกองทุนฯ เนื่องจากมีความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ และหลายๆ โครงการคณะกรรมการฯ ก็ได้มีโอกาสไปร่วมกิจกรรมด้วย เช่น ไปเป็นประธานหรือไปร่วมเป็นเกียรติในพิธีเปิด เป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการ ฯลฯ แต่ในส่วนการติดตามและประเมินผลนั้น กองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง ยังไม่ได้มีการกำหนดรูปแบบ หรือแนวทางที่ชัดเจน ทำให้ที่ผ่านมา รวมทั้งในปีงบประมาณ 2553 กองทุนฯ ยังไม่เคยมีการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งรูปแบบที่กองทุนฯ ดำเนินการจะเป็นลักษณะของการติดตามผลการดำเนินงานจากเอกสารสรุปผลการดำเนินโครงการที่หน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ ส่งเข้ามาสู่กองทุนฯ หรือเข้ามานำเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการ หลังจากที่ได้มีการดำเนินกิจกรรมแล้ว

ในส่วนการจัดทำรายงานของกองทุนฯ ที่เป็นการบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบโปรแกรมบริหารจัดการกองทุนฯในระบบออนไลน์ <http://tobt.nhso.go.th/> ซึ่งประกอบด้วย รายงานบัญชี รายงานการเงิน ทุกแห่งมีการบันทึกอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันทุกเดือน เนื่องด้วยการบันทึก รายงานเข้าสู่ระบบโปรแกรมฯ ถือเป็นเงื่อนไขสำคัญอีกประการหนึ่งที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนดไว้และหากกองทุนฯใด ขาดการบันทึกข้อมูล ก็จะมีหนังสือแจ้งเตือน ซึ่งโปรแกรมฯ ดังกล่าว สามารถออกรายงานทั้งรายเดือนและรายไตรมาส ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ จะพิมพ์เพื่อนำเสนอต่อประธาน กรรมการและเลขานุการ เพื่อลงลายมือชื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน ในขณะที่การรายงานสรุปผลดำเนินงาน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของกองทุนฯ นั้น มีเพียงกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลอนกลาง แห่งเดียวเท่านั้น ได้มีการจัดทำและนำไปเผยแพร่ให้กับประชาชนในพื้นที่ตามโอกาสต่างๆ เช่น การไปประชุม ประชุมในแต่ละหมู่บ้าน การจัดวางเผยแพร่ไว้ที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล

4.2.3.5 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฯ

ในการดำเนินงานกองทุนฯ มีการ

กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการไว้ เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยกำหนดให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณ พิจารณาหรือดำเนินการให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขทั้งที่บ้าน ในชุมชนหรือหน่วยบริการได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ การจัดทำข้อมูล รายงานต่างๆ รวมถึงสามารถแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อให้ช่วยเหลืองานกองทุนฯ ซึ่งในการดำเนินการจริงก็จะอาศัยเวทีของการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบ หรืออนุมัติเกี่ยวกับการดำเนินงานในเรื่องต่างๆ ของกองทุนฯ

ในส่วนความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์เพื่อประเมินถึงความเหมาะสม สอดคล้องของกระบวนการดำเนินงานกองทุนฯ กับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ พบว่า

การวางแผน (Planning)

หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล

หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล ทั้ง 6 แห่ง มีความ

เห็นสอดคล้องกันว่า ในการวางแผนเพื่อดำเนินงานของกองทุนฯ นั้น มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ของกองทุนฯ ซึ่งสถานีอนามัยประจำตำบลมีการส่งแผนงาน /โครงการบรรจุไว้แล้วในแผนพัฒนาฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งโครงการต่างๆ ที่เสนอขอรับงบประมาณจากกองทุนฯ ก็จะสอดคล้องกับแผนของสถานีอนามัย และแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะเดียวกันก็จะสอดคล้องกับสถานการณ์ด้านสาธารณสุขที่เกิดขึ้น ณ ช่วงเวลานั้น เป็นการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ซึ่งโครงการที่ใช้งบประมาณของสถานีอนามัย ก็สามารถบูรณาการร่วมกันกับโครงการที่ใช้งบประมาณของกองทุนฯ ได้ เช่น ช่วงระยะเวลา กลุ่มเป้าหมาย ฯลฯ ในการวางแผนเพื่อกำหนดกรอบ แนวทางในการดำเนินงานนั้น ก็มีการเปิดกว้างให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการเสนอ ความคิดเห็น ซึ่งหัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลในฐานะกรรมการโดยตำแหน่งเห็นว่าสามารถสร้างการรับรู้ และการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นกับประชาชนในท้องถิ่นได้

ประธานกองทุนฯ

ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ในการ

วางแผนเพื่อดำเนินงานของกองทุนฯ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงานของกองทุนฯ ที่กำหนดไว้ ซึ่งก็เปิดกว้างให้แต่ละกองทุนฯ สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการได้ตามความเหมาะสม ขณะเดียวกันก็มีความเหมาะสมกับช่วงเวลาในการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนงาน โครงการต่างๆ ที่จะเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนฯ นั้น มีการบรรจุไว้แล้วในแผนพัฒนาฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการประชุมประชาคมในแต่ละพื้นที่ โดยในการประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงานของกองทุนฯ นั้น ก็จะมี

การสรุป ทบทวนการดำเนินงาน ปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งในการวางแผนฯ ขั้นตอนที่มีความสำคัญประการหนึ่งคือ การพิจารณาอนุมัติโครงการให้กับหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ ซึ่งจะต้องให้เกิดความเป็นธรรมและความโปร่งใสในการพิจารณา ขณะเดียวกันก็ต้องอยู่ภายใต้ขอบข่ายของกิจกรรมที่กองทุนฯ สามารถให้การสนับสนุนได้ ซึ่งประธานกองทุนฯ จะให้ความสำคัญและเข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการวางแผนดำเนินงานของกองทุนฯ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ของกองทุนฯ และเหมาะสม สอดคล้องกับกระบวนการวางแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการดำเนินการหลังจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการประกาศใช้แผนพัฒนาฯ แล้ว ขณะเดียวกันการวางแผนก็ทำให้คณะกรรมการกองทุนฯ ทราบแนวทาง ขอบเขตในการดำเนินงานของกองทุนฯ ร่วมกัน

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงาน กองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า กระบวนการในการวางแผนในการดำเนินงานของกองทุนฯ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ของกองทุนฯ ซึ่งมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก โดยมีขอบข่ายกิจกรรมทั้ง 4 ประเภทเป็นกรอบในการพิจารณา การกำหนดช่วงระยะเวลาต่างๆ ก็กำหนดไว้กว้างเพื่อให้มีความยืดหยุ่นต่อการปรับเปลี่ยนเนื่องด้วยบางครั้งในการดำเนินงานของกองทุนฯ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน เช่น ฤดูกาล หรือความซ้ำซ้อนกับช่วงระยะการดำเนินงานของหน่วยงานอื่นๆ ฯลฯ ซึ่งบุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานกองทุนฯ จะมีส่วนรวมในการเข้าร่วมประชุม จัดเตรียมเอกสาร นำเสนอข้อมูลต่างๆ เพื่อประกอบการวางแผน

ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในการวางแผนเพื่อดำเนินงานของกองทุนฯ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ซึ่งกลุ่ม องค์กรประชาชนในแต่ละพื้นที่จะมีการร่วมกันในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา กับสถานีอนามัยเพื่อพิจารณาคัดเลือกและจัดทำโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งโครงการต่าง ๆ นั้น ได้มีการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนฯ ตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ซึ่งในการจัดทำรายละเอียดของโครงการนั้น ทางสถานีอนามัยจะเป็นผู้จัดทำ เนื่องจากเป็นเรื่องในเชิงวิชาการที่ชาวบ้านไม่มีความถนัด ส่วนการนำเสนอต่อที่ประชุมนั้นส่วนใหญ่ตัวแทนของกลุ่ม องค์กรต่างๆ จะเป็นผู้นำเสนอ ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการพิจารณาอนุมัติโครงการต่างๆ นั้นมีความโปร่งใส และเปิดกว้าง ซึ่งส่วนใหญ่โครงการต่างๆ ที่นำเสนอจะได้รับการอนุมัติ แต่อาจมีการปรับลดวงเงินงบประมาณลงบ้างในบางกรณี หรือ

ถ้าหากโครงการใด ที่ประชุมเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ก็อาจจะมีการเพิ่มวงเงินงบประมาณเพื่อให้สามารถดำเนินการครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

การจัดหน่วยงาน (Organizing)

หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบลทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การบริหารกองทุนฯในรูปแบบคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุน ซึ่งกรรมการมาจากตัวแทนที่หลากหลายในชุมชน ขณะเดียวกันการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการก็ไม่ให้สิทธิขาดในการตัดสินใจแก่บุคคลใด บุคคลหนึ่ง การตัดสินใจต่างๆ จะต้องอาศัยมติจากที่ประชุม ถือว่ามีความเหมาะสม ขณะเดียวกันก็มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในการดำเนินงานของกองทุนฯ ที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ขึ้นมารับผิดชอบในการดำเนินงานของกองทุนฯ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ นั้น มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ ขณะเดียวกันแต่ละกองทุนฯ ก็มีการแต่งตั้งบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาช่วยงาน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการทำให้คณะกรรมการฯ สามารถบริหารจัดการกองทุนฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้ และการที่ชี้มติของที่ประชุมเพื่อพิจารณา อนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบในการดำเนินงาน ก็มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ เป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นมติของที่ประชุม ที่คณะกรรมการฯ มาจากตัวแทนภาคส่วนต่างๆ และประธานกองทุนฯ 3 แห่ง คือประธานกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้ว ประธานกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ และประธานกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในอนาคตถ้าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ มีการกำหนดส่วนงานหรือกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ขึ้นมาคาดว่าจะสามารถทำให้การดำเนินงานของกองทุนฯ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการดำเนินงานในเชิงรุกมากขึ้น

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การบริหารกองทุนฯในรูปแบบคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ ถือว่าเป็นการสร้างควมรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมจากตัวแทนหน่วยงาน กลุ่มต่างๆ ในพื้นที่ ขณะเดียวกันก็มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากกว่าการบริหารงานในรูปแบบหน่วยงานหรือองค์กรที่ต้องผูกพันกับขั้นตอนและระเบียบหลักเกณฑ์ต่างๆมากมาย

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงาน

กองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีความเหมาะสม สอดคล้องทำให้มีความคล่องตัว ในการบริหารงาน และมีความคิดเห็นว่าเป็นอนาคตถ้าหากการดำเนินงานของกองทุนฯ มีงบประมาณมากขึ้น มีการภาระงานมากขึ้น สมควรที่จะมีส่วนงานสาธารณสุขฯ มารับผิดชอบงานกองทุนฯ และงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ

ประชาชนในเขตพื้นที่ความ

รับผิดชอบของกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การบริหารกองทุนฯในรูปแบบคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงาน ของกองทุนฯ ขณะเดียวกันการมีตัวแทนที่มาจากชุมชนและร่วมเป็นคณะกรรมการบริหาร สามารถสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นได้ ซึ่งตัวแทนที่มาจากชุมชนนั้นส่วนใหญ่ก็เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับหน่วยงาน องค์กรต่างๆ มาก่อน

การอำนวยการ (Directing)

หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล

หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบลทั้ง 6 แห่ง

มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การติดต่อ การประสานงาน ของกองทุนฯ ในปัจจุบันมีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ของกองทุนฯ สะดวกรวดเร็วและมีความชัดเจน การติดต่อทำได้หลายช่องทางทั้งทางโทรศัพท์ ประกอบกับที่ตั้งของหน่วยงานส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ใกล้กัน อีกทั้งจากการที่ได้ร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุนฯ ทำให้มีความเข้าใจในด้านการอำนวยการได้เป็นอย่างดี ส่วนระยะเวลาที่กำหนดให้หน่วยงานเสนอโครงการ ก็มีความเหมาะสม ทำให้หน่วยงานมีเวลาในการพิจารณากลับกรองโครงการ

ประธานกองทุนฯ

ประธานกองทุนฯทั้ง 6 แห่ง

มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การอำนวยการที่กองทุนฯ กำหนดขึ้นนั้นมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ เป็นการกำหนดร่วมกันของที่ประชุมคณะกรรมการฯ ที่ต้องการเปิดกว้างให้หน่วยงาน กลุ่ม องค์กร เข้ามาใช้ประโยชน์จากกองทุนฯ ขณะเดียวกันช่องทางในการติดต่อสื่อสารก็มีความชัดเจน โดยติดต่อเพียงส่วนงานสำนักงานปลัดเพียงหน่วยเดียว ก็เข้าถึงกองทุนฯ ได้ ขณะเดียวกันก็ได้มีการแต่งตั้งบุคลากรผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ทำหน้าที่ในการจัดทำเอกสาร รายงาน การประสานงาน การให้คำอธิบายเกี่ยวกับการดำเนินงานให้กับหน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่างๆ อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกในด้านการติดต่อของกองทุนฯ ด้วย

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในด้านการอำนวยความสะดวกของกองทุนฯ โดยเฉพาะการ ติดต่อ การประสานงาน ในปัจจุบันมีความเหมาะสม สามารถช่วยทำให้การดำเนินงานของกองทุนฯ ดำเนินไปได้ด้วยดี โดยมีบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยในการอำนวยความสะดวกและการประสานงาน ทำให้การดำเนินงานในเรื่องต่างๆ มีความสะดวก และคล่องตัว

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในการจัดระบบอำนวยความสะดวก การประสานงาน มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ ซึ่งจะอิงอยู่กับระบบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่มีการแยกเรื่องระบบการจัดเก็บเอกสาร ระบบการเงิน และบัญชีของกองทุนฯ ไว้เป็นการเฉพาะ ขณะที่การติดต่อประสานงานจะมีทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น ใช้หนังสือราชการ และไม่เป็นทางการ เช่น การติดต่อทางโทรศัพท์ การแจ้งฝากข่าวผ่านตัวแทนชุมชนต่างๆ ฯลฯ

ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในการติดต่อ ประสานงานกับกองทุนฯ มีความสะดวก ไม่ยุ่งยาก และมีความคิดเห็นว่าการติดต่อกับกองทุนฯ ก็คือการติดต่อกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนการรับทราบ ข้อมูล ข่าวสารจากกองทุนฯ นั้น ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ 4 แห่ง คือประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้ว และประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ยังมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ค่อนข้างน้อย ซึ่งที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะรับทราบข้อมูล ข่าวสารผ่านทางสถานีอนามัยหรือจากอาสาสมัครสาธารณสุขหรือจากคณะกรรมการกองทุนฯ บ้าง ซึ่งถ้าเป็นชาวบ้านทั่วไปที่ไม่ได้เป็นผู้นำหรือประธานกลุ่ม องค์กร ที่ดำเนินกิจกรรมในด้านสาธารณสุข ก็จะไม่รับรู้ รับทราบข้อมูลในส่วนนี้ ขณะที่ ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ตำบลออนเหนือและประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ตำบลแม่ทา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า กองทุนฯ มีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ผ่านทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน และในที่ประชุมในโอกาสต่างๆ โดยหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ก็ยังมีความคิดเห็นว่ายังไม่ถึงพอที่จะสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง

การควบคุม (Controlling)

หัวหน้าสถานีนอมนัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีนอมนัยประจำตำบล ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในการพิจารณาสนับสนุนโครงการต่างๆ นั้น กองทุนฯ มีการพิจารณาตามขอบข่ายของกิจกรรมที่กำหนดไว้ ขณะที่การนำเสนอโครงการต่างๆ ก็จะนำเสนอภายใต้ขอบข่ายของกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งบางครั้งก็จะต้องใช้เวลาในการอธิบาย ชี้แจงเพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบและเข้าใจ รวมถึงเห็นความสำคัญของโครงการต่างๆ เนื่องจากบางเรื่องเป็นโครงการที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามหลักวิชาการทางด้านสาธารณสุข ซึ่งแนวทางในการควบคุม กำกับการเสนอโครงการ จนถึงการนำโครงการไปปฏิบัติ และการรายงานผลการดำเนินโครงการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ของกองทุนฯ และการดำเนินงานในพื้นที่ แต่ในส่วนหลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน ส่งผลต่อการดำเนินโครงการในฐานะผู้ดำเนินโครงการ เช่นการเขียนโครงการ การส่งเอกสารหลักฐานค่าใช้จ่าย และส่งผลต่อกองทุนฯในแง่ของการควบคุม กำกับการดำเนินโครงการที่ได้ให้การสนับสนุน

ในส่วนของการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ นั้นกองทุนฯ ยังไม่เคยมีการติดตามและประเมินผล ที่ผ่านมาเมื่อดำเนินโครงการเสร็จสิ้น หน่วยงานจะจัดทำ เอกสารสรุปผลการดำเนินโครงการทั้งของหน่วยงานและของกลุ่มประชาชนส่งให้กับกองทุนฯ และเข้าไปรายงานผลการดำเนินโครงการให้กับที่ประชุมคณะกรรมการฯ

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในการควบคุมการดำเนินงานของกองทุนฯ และในการควบคุม ติดตามการดำเนินโครงการต่างๆ ที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ นั้นมีการควบคุม ติดตามอย่างใกล้ชิด โดยใช้แนวปฏิบัติที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด เป็นแนวทางในการดำเนินการ เพื่อให้การดำเนินงานในระดับต่างๆเป็นไปตามวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ ซึ่งแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ นั้น มีความชัดเจนไม่ค่อยมีปัญหาในการปฏิบัติ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ แต่แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการต่างๆ นั้นยังมีปัญหาในการพิจารณา ติความ เนื่องจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ก็ไม่ได้มีการกำหนดไว้ให้ชัดเจน ทำให้ขาดเกณฑ์กลางในการอ้างอิง ซึ่งที่ผ่านมาก็ยังเป็นข้ออ้างดึงจากหน่วยงานตรวจสอบ เช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในโครงการต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไป

ในส่วนการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนฯ นั้น ประธานกองทุนฯ 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน จะติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานจากเอกสารที่แต่ละหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรเสนอเข้ามาเป็นหลัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้อมูล ในเชิงปริมาณ มีความคิดเห็นว่ายังไม่เหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือการดำเนินงานของ กองทุนฯ ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาถึงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลหรือการให้ ความสำคัญในการติดตามประเมินผลของคณะกรรมการยังมีน้อย ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องมีการ ปรับปรุงแก้ไขของกองทุนฯต่อไป

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในการ ควบคุมการดำเนินงานของกองทุนฯ ที่ดำเนินการอยู่มีความเหมาะสม สอดคล้อง เพียงพอกับ วัตถุประสงค์การดำเนินงาน ของกองทุนฯ ที่มีงบประมาณไม่มากและการดำเนินงานไม่ได้ซับซ้อน โดยใช้แนวทางปฏิบัติที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด ซึ่งคณะกรรมการบริหาร กองทุนฯ จะร่วมกันในการพิจารณาตรวจสอบ เพื่อให้การดำเนินงานฯ ทั้งในส่วนของกองทุนฯ และส่วนของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ แต่ในขณะเดียวกันสิ่งที่กำลังเป็นปัญหาในปัจจุบันคือ การขาดความชัดเจนใน หลักเกณฑ์การใช้จ่ายงบประมาณในโครงการต่างๆ ส่งผลทำให้ในการพิจารณาอนุมัติโครงการ ต่างๆ ที่ประชุม จะต้องใช้เวลาในการพิจารณาตีความร่วมกัน ซึ่งในหลายๆเรื่องก็ยังคงมีความ คลุมเครือ

ส่วนการติดตาม ประเมินผลโครงการต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนฯ กองทุนฯ ยังไม่ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในการควบคุมการดำเนินงานของกองทุนฯ ที่ ดำเนินการอยู่มีความเหมาะสม สอดคล้อง เพียงพอกับวัตถุประสงค์การดำเนินงาน ของกองทุนฯ แต่ ในส่วนหลักเกณฑ์ในการใช้จ่ายงบประมาณของโครงการฯ ยังไม่มีความชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาใน การดำเนินโครงการ ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ยังไม่เคยมีการกำหนด หลักเกณฑ์หรือชี้แจงในเรื่องดังกล่าว ทำให้คณะกรรมการกองทุนฯ จะต้องมีการพิจารณาตีความ ร่วมกัน ซึ่งปรากฏว่าในหลายๆ โครงการหลังจากที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว พบว่าค่าใช้จ่าย บางอย่างใช้จ่ายไม่ถูกต้อง ซึ่งจะทราบก็ต่อเมื่อมีการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบ หรือ ได้รับ หนังสือจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่ส่งเรื่องแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่ง เป็นเฉพาะแต่ละเรื่องไป

ส่วนการติดตามและประเมินผล มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ายังไม่เหมาะสม ไม่เพียงพอ กับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ เนื่องจากรูปแบบที่ดำเนินการในปัจจุบันทำให้ไม่ทราบถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการดำเนินโครงการที่ได้รับงบประมาณจากกองทุนฯ

ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ **ประชาชนในเขตพื้นที่ความ**
รับผิดชอบของกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการควบคุมที่กองทุนฯ ดำเนินการอยู่
 ในปัจจุบันมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ และการ
 ดำเนินงานในพื้นที่ ซึ่งการควบคุม ตรวจสอบจะดำเนินการทั้งก่อนการพิจารณาสนับสนุน
 งบประมาณ โดยการพิจารณาจากเอกสารเกี่ยวกับโครงการและการกำหนดให้กลุ่ม องค์กรต่างๆ มา
 นำเสนอโครงการต่อที่ประชุมคณะกรรมการกองทุนฯ และหลังจากที่ได้ดำเนินโครงการเสร็จสิ้น
 แล้วก็จะกำหนดให้หน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่างๆ ส่งเอกสาร หลักฐานในการดำเนินโครงการให้กับ
 กองทุนฯ และมานำเสนอถึงผลการดำเนินโครงการต่อที่ประชุมด้วย ซึ่งในความคิดเห็นของ
 ประชาชนฯ มีความคิดเห็นว่าการกำกับควบคุมดังกล่าวข้างต้น มีความเหมาะสม สอดคล้องกับ
 การดำเนินงานของกองทุนฯ และเมื่อพิจารณาถึงการจัดทำเอกสารโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุน
 งบประมาณ การส่งเอกสาร หลักฐานเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการให้กับกองทุนฯ นั้น
 ประชาชนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ยังเป็นเรื่องที่เข้าใจยาก โดยเฉพาะการจัดทำ จัดเตรียม
 เอกสาร หลักฐานค่าใช้จ่ายของโครงการ ซึ่งประกอบด้วยเอกสารเป็นจำนวนมาก ซึ่งในเรื่องนี้จะ
 เป็นปัญหาในการปฏิบัติที่ส่งผลทำให้กลุ่ม องค์กร ต่างๆ ส่งเอกสารหลักฐานต่างๆ ก่อนข้างช้า ที่
 ผ่านมาทางสถานีอนามัยจะเป็นผู้ให้การช่วยเหลือในการจัดทำโครงการ การสรุปผลการดำเนิน
 โครงการ รวมถึงช่วยดูแลเรื่องการจัดเตรียมเอกสาร หลักฐานค่าใช้จ่ายต่างๆ และมีความคิดเห็น
 ในการจัดทำเอกสาร หลักฐาน ต่างๆ ถ้าหากไม่มีสถานีอนามัยคอยช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษา และ
 บุคลากรผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ค่อยให้คำแนะนำ ก็จะกลายเป็นปัญหาใหญ่สำหรับกลุ่ม องค์กร
 ชาวบ้าน

ส่วนในการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ ที่เป็นการติดตามโดย
 คณะกรรมการกองทุนฯ หรือคณะกรรมการที่กองทุนฯ เป็นผู้แต่งตั้ง ที่ผ่านมานั้น ยังไม่มีการ
 ดำเนินการ จะมีเพียงการสำรวจความพึงพอใจต่อการรับบริการจากกองทุนฯ เท่านั้น

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ

หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล **หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล** ทั้ง 6 แห่ง มีความ
 คิดเห็นสอดคล้องกันว่า สักส่วนของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีความเหมาะสม และหัวหน้า
 สถานีอนามัยตำบลออนเหนือ มีความคิดเห็นว่าเป็นในสัดส่วนคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ที่มาจาก

ชุมชน 5 คน นั้นควรจะมีการกำหนดให้มีความชัดเจนโดยกำหนดให้เป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายของประชาชน ทั้ง 5 กลุ่ม

ในส่วนการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของกรรมการบริหารกองทุนฯ นั้น หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล 4 แห่ง ประกอบด้วย หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบลลอนกลาง หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบลออนเหนือ หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบลห้วยแก้ว และหัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ที่กำหนดไว้ได้ เนื่องจากยังขาดความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หรือแนวคิดในการดำเนินงานของกองทุนฯ ขณะเดียวกันก็ส่งผลต่อการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ให้กับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสมควรที่จะต้องมีการพัฒนา เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เช่น การอบรมสัมมนา หรือการไปเรียนรู้การบริหารจัดการกองทุนฯ ที่ประสบผลสำเร็จ ส่วนหัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล 2 แห่ง คือ หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบลบ้านสหกรณ์ และหัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบลแม่ทา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ที่กำหนดได้ดี เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้นำกลุ่มองค์กรและผู้นำชุมชนที่มีประสบการณ์ในการทำงานในพื้นที่มาก่อน

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ เมื่อพิจารณาสัดส่วนของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ที่คัดเลือกมาจากตัวแทนของภาคส่วนต่างๆ ประธานกองทุนฯ 5 แห่ง คือ ประธานกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ ประธานกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ ประธานกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้ว ประธานกองทุนฯ ตำบลแม่ทา และประธานกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สัดส่วนมีความเหมาะสม เพราะมาจากตัวแทนของกลุ่มต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชน และเมื่อพิจารณาถึงจำนวนทั้งหมด ก็มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงาน เพราะถ้าหากมากกว่านี้ก็จะส่งผลกระทบต่องบประมาณในการบริหาร 10 % ที่อาจจะไม่เพียงพอ เช่นค่าเบี้ยประชุม ขณะที่ประธานกองทุนฯ ตำบลลอนกลาง มีความคิดเห็นว่าในสัดส่วนที่กำหนดน่าจะเพิ่มตัวแทนจากโรงเรียนในเขตพื้นที่ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เนื่องจากกลุ่มเด็กนักเรียนก็เป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญในการดำเนินกิจกรรม

ในส่วนการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ 3 แห่ง ประกอบด้วย ประธานกองทุนฯ ตำบลลอนกลาง ประธานกองทุนฯ ตำบลแม่ทา และประธานกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีความตั้งใจ สามารถร่วมกันทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ประกอบกับการที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มาจากหลายภาคส่วน และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน จึงสามารถให้การ

ช่วยเหลือ สนับสนุนในการทำหน้าที่ แต่ก็ยังมีความเห็นว่าในด้านความรู้ ความเข้าใจส่วนใหญ่ ก็จะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ประธานกองทุนฯ 3 แห่ง คือ ประธานกรรมการกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ ประธานกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ และประธานกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้ว มีความคิดเห็นว่าเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ ที่กำหนดไว้ เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการในการดำเนินงานของกองทุนฯ ซึ่งที่ผ่านมาคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ที่มีบทบาทหลักในการดำเนินงาน จะเป็นกรรมการที่มาเป็นตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น ประธานกองทุนฯ เลขาธิการกองทุนฯ และหัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่กรรมการคนอื่น ๆ ไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ เนื่องการประชุม ชี้แจง หรือการอบรมที่ผ่านมาส่วนใหญ่ ผู้ที่เข้าร่วมจะเป็นตำแหน่งประธานกองทุนฯ เลขาธิการกองทุนฯ และกรรมการบางคนเท่านั้น ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ คนอื่นๆ

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สักส่วนของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีความเหมาะสม สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มต่างๆในพื้นที่ได้ ในส่วนการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ นั้น กรรมการกองทุนฯ 5 แห่ง คือกรรมการกองทุนฯ ตำบลออนกลาง กรรมการกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ กรรมการกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้ว กรรมการกองทุนฯ ตำบลแม่ทา และกรรมการกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ที่มาจากตัวแทนชุมชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์แนวทางในการดำเนินงานของกองทุนฯ ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งเห็นว่ามีจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เช่น การประชุมสัมมนา การศึกษา ดูงาน โดยที่ผ่านมากองทุนฯ ยังขาดการดำเนินการในเรื่องนี้ ขณะที่กรรมการกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ มีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ สามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้ดี เนื่องจากเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานในด้านสาธารณสุขมาก่อน

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ 3 แห่ง คือ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้ว และพนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สักส่วนของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีความเหมาะสม สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มต่างๆภายในชุมชนได้ ขณะที่พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ 3 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สักส่วนคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ยังไม่เหมาะสม คือพนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงาน

ในส่วนการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ นั้น
ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ และประชาชนในเขตพื้นที่
ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ตำบลแม่ทา มีความคิดเห็นว่าคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ
สามารถปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ได้ดีและมีการทำงานในเชิงการสนับสนุนซึ่งกันและกัน
ขณะที่ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ตำบลอนกลาง ประชาชนในเขตพื้นที่
ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ตำบลอนเหนือ ประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ

๑ ตำบลห้วยแก้วและประชาชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ากรรมการที่มาจากกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข จะมีบทบาทที่ชัดเจนในการดำเนินงานในพื้นที่ที่สามารถทำหน้าที่ได้ดีกว่ากรรมการที่เป็นผู้แทนชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนฯ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process) ในการดำเนินงานของกองทุน หลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 ซึ่งเป็นกระบวนการในการนำปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยนำเข้า (Input) มาสู่กระบวนการของการบริหารจัดการ เห็นได้ว่าในด้านการวางแผน (Planning) เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินงานของกองทุนฯ นั้นมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ โดยในการวางแผนเพื่อการดำเนินงาน ปัจจัยนำเข้าจะถูกนำมาใช้ในการประกอบการพิจารณาเพื่อวางแผนในการดำเนินงาน โดยมีการนำข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ทั้งจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เช่น แนวทางการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกตจากการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา รวมถึงข้อมูลผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีที่ผ่านมา ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาด้านสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รวมถึงการพิจารณาถึงปัจจัยด้านงบประมาณของกองทุนฯ ที่จะใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งในการวางแผนจะใช้รูปแบบของการประชุมปรึกษาหารือ ระดมความคิดเห็นร่วมกันของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ส่วนการพิจารณาอนุมัติโครงการต่างๆ เพื่อนำไปสู่กระบวนการของการเบิกจ่ายงบประมาณนั้น การพิจารณานอกจากจะอาศัยข้อมูลดังกล่าวข้างต้น การพิจารณาอนุมัติโครงการยังใช้กรอบขอบข่ายของกิจกรรม 4 ประเภทที่กองทุนฯ กำหนดไว้เป็นแนวทางในการพิจารณาด้วย

ในการจัดหน่วยงาน (Organizing) ของกองทุนฯ นอกจากมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการกองทุนฯ ตามข้อกำหนดแล้ว ยังได้มีการแต่งตั้งบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ทำหน้าที่ช่วยเหลืองานของกองทุนฯ ซึ่งบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการดำเนินงานของกองทุนฯ โดยการแต่งตั้งจะอยู่ในรูปแบบการออกคำสั่ง เพื่อให้มีความชัดเจนและเกิดผลในทางปฏิบัติตามระบบงานราชการ ซึ่งจะมีจำนวนคนแตกต่างกันขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชา ซึ่งบุคลากรเหล่านี้จะเป็นผู้มีบทบาท และทำหน้าที่สำคัญในการขับเคลื่อนงานของกองทุนฯ ในฐานะฝ่ายปฏิบัติการทั้งก่อนการดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน และหลังดำเนินงาน ของกองทุนฯ ซึ่งการดำเนินงานของกองทุนฯ ถูกกำหนดให้อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดฯ อบต.รวมถึงการใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ถือเป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการดำเนินงานของกองทุนฯ ซึ่งการจัดหน่วยงานในการ

ดำเนินกองทุนฯ ในลักษณะดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ

ส่วนในด้านการอำนวยการ (Directing) ทุกกองทุนมีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน ซึ่งมาจากการประชุมกำหนดร่วมกันของคณะกรรมการฯ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในด้านของช่วงเวลา แต่ก็มีความใกล้เคียงกันเนื่องจากถูกกำหนดโดยกรอบการดำเนินงานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่ใช้ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันทั้งประเทศ ในการอำนวยการของกองทุนฯ นั้นผู้ที่มิบทบาทหลักก็คือบุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานกองทุนฯ โดยจะเป็นผู้ทำหน้าที่ในการติดต่อประสานงาน กับหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมจัดเตรียมข้อมูล แผนงาน โครงการต่างๆ เพื่อเสนอให้ที่ประชุมได้พิจารณาอนุมัติเพื่อนำไปสู่การเบิกจ่ายงบประมาณ การจัดทำเอกสารการเบิกจ่าย รวมไปถึงการบันทึกข้อมูล จัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งในด้านการอำนวยการของกองทุนฯ ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับการดำเนินงาน ซึ่งมีลักษณะของการจัดการแบบเบ็ดเสร็จของหน่วยงานเดียวคือสำนักงานปลัดฯ อีกทั้งยังมีขั้นตอนของการดำเนินงานที่สั้นและส่งผลให้เกิดความรวดเร็วในการดำเนินงาน แต่เมื่อพิจารณาในส่วนของการประชาสัมพันธ์ที่เป็นส่วนหนึ่งของการอำนวยการ ผู้ศึกษาเห็นว่า ยังไม่มีความเหมาะสม ซึ่งจากศึกษาพบว่ากองทุนฯ ทุกแห่งยังมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ น้อยมาก ในขณะที่ปัจจุบันช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารนั้นมีหลากหลาย ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ การเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งการเข้าถึงแหล่งงบประมาณของกลุ่มองค์กรประชาชนในพื้นที่

สำหรับการควบคุม (Controlling) การดำเนินงานนั้น ทุกกองทุนฯ มีการควบคุม กำกับ การดำเนินงานทั้งในส่วนการบริหารจัดการกองทุนฯ และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ ที่ได้รับงบประมาณ โดยใช้ประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล ดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ. 2552 และแนวทางการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการจัดทำบัญชีเงินหรือทรัพย์สินในระบบหลักประกันสุขภาพ พ.ศ. 2552 ซึ่งในการควบคุม กำกับ จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่จะเน้นหรือให้ความสำคัญใน 3 เรื่อง คือ การพิจารณาโครงการเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ขอบข่ายของกิจกรรมรวมทั้งจำนวนงบประมาณที่มีอยู่ในแต่ละปี การควบคุม กำกับ ให้การดำเนินโครงการ กิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และการจัดทำรายงาน การบันทึกรายงานต่างๆ ตามข้อกำหนด ซึ่งในรายละเอียดของการปฏิบัติก็มีความแตกต่างกันในแต่ละกองทุนฯ ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่าในการควบคุม กำกับดังกล่าวข้างต้นมีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ

ดำเนินงานของแต่ละกองทุนฯ แต่สิ่งที่เป็นปัญหาที่ทำให้การดำเนินงานในส่วนนี้มีปัญหาในการปฏิบัติก็คือ การที่หลักเกณฑ์หรือแนวทางในการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ยังมีความคลุมเครือ ไม่ชัดเจน ส่งผลต่อการพิจารณา และควบคุม กำกับ ของคณะกรรมการฯ ขณะเดียวกันก็ส่งผลต่อการดำเนินโครงการของกลุ่ม องค์กร ต่างๆ ด้วย ที่ผ่านมากองทุนฯ จึงอาศัยวิธีการแก้ไขปัญหาลักษณะนี้ด้วยการใช้เกณฑ์หรืออิงระเบียบที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหามุ่งเน้น ในส่วนการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ทุกกองทุนฯ ยังไม่ได้มีการกำหนดรูปแบบหรือแนวทางที่ชัดเจน โดยแนวทางหรือรูปแบบที่กองทุนฯ ดำเนินการนั้นจะเป็นการติดตามจากเอกสารรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งส่งผลทำให้กองทุนฯ ขาดข้อมูลในรายละเอียดหรือเชิงลึก เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาหรือตัดสินใจในการบริหารงาน โดยผู้ศึกษาเห็นว่า รูปแบบดังกล่าวข้างต้นยังไม่เหมาะสมกับการดำเนินงานกองทุนฯ ขณะที่ในการจัดทำรายงานต่างๆ ทั้งในรูปแบบเอกสาร และการบันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ ทุกกองทุนฯ สามารถดำเนินการได้ตามข้อกำหนดคือมีการจัดทำครบถ้วน และเป็นไปตามเงื่อนไขของระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ แต่ในส่วนนี้ก็ยังขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลผลการดำเนินของกองทุนฯ ให้ประชาชนทราบอย่างกว้างขวาง

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ ที่ได้กำหนดไว้นั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าเมื่อพิจารณาในภาพรวมคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ทุกแห่ง ปฏิบัติหน้าที่ได้ดี สามารถทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนได้ แต่ถ้าหากพิจารณาในลักษณะรายบุคคลกรรมการแต่ละคนย่อมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ แตกต่างกัน ซึ่งจากการศึกษาเห็นได้ว่ากรรมการในส่วนที่เป็นตัวแทนของชุมชน ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ น้อยกว่ากรรมการที่มาจากตัวแทนภาครัฐ

4.2.4 ด้านผลผลิต (Product) จากการศึกษาเอกสาร รายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ

ดำเนินงานกองทุนฯ เช่น หนังสือรับ –ส่ง บันทึก รายงานการประชุม รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี พ.ศ.2553 ของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลจากระบบสารสนเทศในเว็บไซต์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (<http://tobt.nhso.go.th/index.php>) ฯลฯ และจากการสัมภาษณ์ หัวหน้าสถานีนามัย ประจำตำบล ประธานกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ และพนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประเมินถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนฯ โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของกองทุนหลักประกันสุขภาพ ซึ่งกองทุนหลักประกันสุขภาพ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 4 ข้อ คือเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุข

ของหน่วยบริการหรือสถานบริการอื่น รวมทั้งสถานบริการทางเลือกในพื้นที่โดยเน้นเรื่องการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพและการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิ เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ และกลุ่มผู้ประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยงและกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่อยู่ในเขตพื้นที่ สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้กลุ่มประชาชน หรือองค์กรประชาชนในพื้นที่จัดทำกิจกรรมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารหรือพัฒนากองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ ขณะที่กองทุนฯ ได้กำหนดขอบข่ายของกิจกรรม ที่จะของบประมาณจากกองทุนฯ ไว้ 4 ประเภท ประกอบด้วย

ประเภทที่ 1 คือ การจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและฟื้นฟูสมรรถภาพตามชุดสิทธิประโยชน์ โดยชุดสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ นั้น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้กำหนดกิจกรรมต่างๆ ไว้แล้ว ซึ่งปกติการให้บริการตามชุดสิทธิประโยชน์ดังกล่าว หน่วยบริการทางด้านสาธารณสุขได้แก่โรงพยาบาล สถานีอนามัยจะเป็นผู้ให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ อยู่แล้ว แต่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนดขึ้น เพื่อต้องการสร้างการเข้าถึงให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ และกลุ่มผู้ประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยงและกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่อยู่ในเขตพื้นที่ โดยกำหนดให้กองทุนฯ สนับสนุนงบประมาณให้กับสถานีอนามัยหรือโรงพยาบาลชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมดังกล่าว

ประเภทที่ 2 คือ การสนับสนุนงบประมาณแก่หน่วยบริการสาธารณสุข โดยสนับสนุนงบประมาณเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุกที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต หรือใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหาระบาด เช่น การป้องกันโรคติดต่อตามฤดูกาล ให้แก่สถานีอนามัย โรงพยาบาลชุมชน ศูนย์บริการสาธารณสุข เป็นต้น

ประเภทที่ 3 คือการสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพโดยประชาชนและชุมชนท้องถิ่น โดยสนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมการสร้างเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพและการส่งเสริมภูมิปัญญาพื้นบ้าน ที่เกิดจากความคิดริเริ่มของประชาชนและองค์กรในชุมชนท้องถิ่นครอบคลุม 5 กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย กลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ และกลุ่มผู้ประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยงและกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่อยู่ในเขตพื้นที่

ประเภทที่ 4 คือการบริหารกองทุนฯ การพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการ และการพัฒนาระบบบริหารจัดการ

จากการศึกษาพบว่ากองทุนหลักประกันสุขภาพในเขตอำเภอแม่อนได้มีการสนับสนุนงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ.2553 ในขอบข่ายของกิจกรรมแต่ละประเภท ดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนของเงินงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการจำแนกตามประเภท
รายกองทุน ปีงบประมาณ พ.ศ.2553

ลำดับ	กองทุน	ประเภทที่ 1	ประเภทที่ 2	ประเภทที่ 3	ประเภทที่ 4	รวมทุก ประเภท
1	อบต.ออนกลาง	53,038.00	97,960.00	44,740.00	13,680.00	209,418.00
2	อบต.ทาเหนือ	40,340.00	18,700.00	44,200.00	7,420.00	110,660.00
3	อบต.บ้านสหกรณ์	200,200.00	20,000.00	83,480.00	4,300.00	307,980.00
4	อบต.แม่ทา	84,360.00	72,000.00	52,150.00	11,600.00	220,110.00
5	อบต.ห้วยแก้ว	62,000.00	46,600.00	24,000.00	9,400.00	142,000.00
6	อบต.ออนเหนือ	40,400.00	21,400.00	149,475.00	21,350.00	232,625.00
รวมทั้ง อำเภอ		480,338.00	276,660.00	398,045.00	67,750.00	1,222,793.00

ที่มา http://tobt.nhso.go.th/report/board_report/board_report1.php

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ในโครงการประเภทที่ 1 กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสหกรณ์ สนับสนุนงบประมาณมากที่สุดคือ จำนวน 200,200 บาท ลำดับถัดมาคือ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 84,360 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 62,000 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 53,038 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 40,400 บาท และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ สนับสนุนงบประมาณจำนวน 40,340 บาท

สำหรับโครงการประเภทที่ 2 กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง สนับสนุนงบประมาณมากที่สุดคือ จำนวน 97,960 บาท ลำดับถัดมาคือ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 72,000 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 46,600 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 21,400 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสหกรณ์ สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 20,000 บาท และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 18,700 บาท

ขณะที่โครงการประเภทที่ 3 กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ สนับสนุนงบประมาณมากที่สุดคือ จำนวน 149,475 บาท ลำดับถัดมาก็คือกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสหกรณ์ สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 83,480 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 52,150 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 44,740 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 44,200 บาท และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 24,000 บาท

สำหรับในประเภทที่ 4 ซึ่งเป็นงบประมาณที่แต่ละกองทุนฯ ใช้ในการบริหารจัดการ พัฒนา ศักยภาพกองทุน ฯ ซึ่งกำหนดให้ใช้ได้ไม่เกิน 10% ของงบประมาณที่ได้มีการอนุมัติโครงการ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ ใช้งบประมาณมากที่สุดคือ จำนวน 21,350 บาท ลำดับถัดมาก็คือกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง ใช้งบประมาณ จำนวน 13,680 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา ใช้งบประมาณ จำนวน 11,600 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว ใช้งบประมาณ จำนวน 9,400 บาท กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ ใช้งบประมาณ จำนวน 7,420 บาท และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสหกรณ์ ใช้งบประมาณ จำนวน 4,300 บาท

โดยเมื่อพิจารณาทั้งหมด พบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 กองทุนหลักประกันสุขภาพในเขตอำเภอแม่ออน สนับสนุนงบประมาณในโครงการประเภทที่ 1 มากที่สุดคือ จำนวน 480,338 บาท ลำดับถัดมาคือโครงการประเภทที่ 3 จำนวน 398,045 บาท โครงการประเภทที่ 2 จำนวน 276,660 บาท และค่าใช้จ่ายประเภทที่ 4 ที่มีการกำหนดไว้ไม่เกิน 10 % จำนวน 67,750 บาท

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนของกิจกรรมในกองทุนฯ จำแนกตามประเภทของกิจกรรม รายกองทุนฯ
ปีงบประมาณ พ.ศ.2553

ลำดับ	กองทุน	ประเภทที่ 1	ประเภทที่ 2	ประเภทที่ 3	ประเภทที่ 4	รวมทุก ประเภท
1	อบต.ออนกลาง	1	5	2	4	12
2	อบต.ทาเหนือ	2	1	3	7	13
3	อบต.บ้านสหกรณ์	1	2	4	1	8
4	อบต.แม่ทา	7	1	3	3	14
5	อบต.ห้วยแก้ว	1	2	2	3	8
6	อบต.ออนเหนือ	1	2	10	8	21
รวมทั้ง อำเภอ		13	13	24	26	76

ที่มา http://tobt.nhso.go.th/report/board_report/board_report1.php

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา มีจำนวนโครงการภายใต้โครงการประเภทที่ 1 มากที่สุดคือ 7 โครงการ ลำดับถัดมาคือกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ มีจำนวน 2 โครงการ ขณะที่กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสหกรณ์ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ มีจำนวนของโครงการเท่ากันคือ กองทุนฯ ละ 1 โครงการ

สำหรับโครงการประเภทที่ 2 กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนกลางมีจำนวนโครงการมากที่สุด คือ 5 โครงการ ลำดับถัดมาคือ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสหกรณ์ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ มีจำนวนของโครงการเท่ากันคือ กองทุนฯ ละ 2 โครงการ ขณะที่กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา มีจำนวนของโครงการเท่ากันคือ กองทุนฯ ละ 1 โครงการ

สำหรับโครงการประเภทที่ 3 กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ มีจำนวนโครงการมากที่สุด คือ 10 โครงการ ลำดับถัดมาคือกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสหกรณ์ มีจำนวน 4 โครงการ ขณะที่กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือและกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา มีจำนวนโครงการเท่ากันคือ 3 โครงการ และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วน

ตำบลออนกลาง กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว มีจำนวนโครงการเท่ากันคือ 2 โครงการ

สำหรับในประเภทที่ 4 ซึ่งเป็นกิจกรรมหรือโครงการที่แต่ละกองทุนฯ ดำเนินการในด้านบริหารจัดการ พัฒนาศักยภาพกองทุนฯ ซึ่งกำหนดให้ใช้ได้ไม่เกิน 10% ของงบประมาณที่ได้มีการอนุมัติโครงการ กองทุนฯ ซึ่งกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือมีกิจกรรม มากที่สุดคือ 8 กิจกรรม ลำดับถัดมาคือ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลทาเหนือ มี 7 กิจกรรม กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง 4 กิจกรรม และกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา กับ กองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว มีจำนวนกิจกรรมเท่ากันคือ 3 กิจกรรม

โดยเมื่อพิจารณาในแง่การดำเนินกิจกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 พบว่า กองทุนหลักประกันสุขภาพในเขตอำเภอแม่ออนมีการดำเนินกิจกรรมประเภทที่ 4 มากที่สุดคือ จำนวน 26 กิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมในการดำเนินการเพื่อบริหารจัดการ กองทุนฯ ลำดับถัดมาคือการดำเนินโครงการประเภทที่ 3 จำนวน 24 โครงการ ขณะที่การดำเนินโครงการประเภทที่ 1 และ 2 มีจำนวนโครงการเท่ากัน คือ 13 โครงการ

เมื่อพิจารณาถึงขอบข่ายของกิจกรรมทั้ง 4 ประเภท กับ วัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพทั้ง 4 ข้อ พบว่ามีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยขอบข่ายของกิจกรรมประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2 จะเป็นการสนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงานสาธารณสุขนำไปดำเนินกิจกรรมในด้านสาธารณสุขที่เป็นการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพและการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุก ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 ของกองทุนฯ ที่ต้องการ สนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ ขณะที่กลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับบริการหรือได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมในขอบข่ายประเภทที่ 1 และ 2 ก็คือกลุ่มเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ ในข้อที่ 2 สำหรับขอบข่าย กิจกรรมประเภทที่ 3 และขอบข่ายกิจกรรมประเภทที่ 4 ก็มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น พบว่าการดำเนินงานของกองทุนฯ ในเขตอำเภอแม่ออน ประจำปี พ.ศ. 2553 สามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทั้ง 4 ข้อ

ในส่วนความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อประเมิน ถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2553 โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของกองทุนฯ ซึ่งวัตถุประสงค์ข้อแรก กำหนดให้กองทุนฯ สนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการในพื้นที่ โดยเน้นเรื่องการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพและการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิ ซึ่งจากวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้ศึกษาต้องการ

ประเมินถึงผลที่เกิดขึ้นว่า จากการที่กองทุนฯ สนับสนุนงบประมาณให้กับสถานีนามัยประจำตำบล เพื่อดำเนินโครงการต่างๆในปีงบประมาณ พ.ศ.2553 นั้น การดำเนินงานของสถานีนามัยประจำตำบลเกิดผลอย่างไรบ้าง จากการศึกษาพบว่า

หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จากการที่กองทุนฯ สนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงาน สามารถทำให้การดำเนินงานในด้านการส่งเสริม การป้องกัน การฟื้นฟูสมรรถภาพ ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และในหลายๆกิจกรรมก็สามารถทำได้ละเอียดมากขึ้น เช่นการตรวจคัดกรองสุขภาพ เนื่องจากมีงบประมาณที่สามารถนำไปซื้อชุดวัสดุ อุปกรณ์ที่มีคุณภาพ แล้วนำมาใช้สำหรับการตรวจคัดกรองสุขภาพได้ ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของประชาชน ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานอีกประการหนึ่งคือ ประชาชนมีความตื่นตัวในเรื่องการดูแลสุขภาพมากขึ้น ถ้าหากพิจารณาในเชิงการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในพื้นที่แล้ว มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถป้องกันและบรรเทาปัญหาสาธารณสุขที่เกิดขึ้นได้ดี

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จากการที่กองทุนฯ สนับสนุนงบประมาณให้กับสถานีนามัยประจำตำบล ทำให้สถานีนามัยฯ ดำเนินงานในด้านการส่งเสริม การป้องกัน การฟื้นฟูสมรรถภาพ ได้อย่างต่อเนื่อง ขณะที่การให้บริการเชิงรุกในชุมชน สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีความถี่มากขึ้น อีกทั้งกิจกรรมที่ดำเนินการก็มีความหลากหลาย และมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สถานีนามัยฯ มีการดำเนินกิจกรรมตามโครงการต่างๆ จริง แต่เมื่อพิจารณาผลที่เกิดขึ้นในเชิงรูปธรรมนั้นยังเห็นผลไม่ชัดเจน ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่กองทุนฯ ขาดการกำหนดตัวชี้วัดและการติดตามประเมินผลโครงการต่างๆ ที่สถานีนามัยฯ ได้ดำเนินการไป อีกทั้งในหลายๆโครงการจะต้องใช้ระยะเวลานานกว่าจะเห็นผล

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ 4 แห่ง คือ กรรมการกองทุนฯ ตำบลออนกลาง กรรมการกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ กรรมการกองทุนฯ ตำบลแม่ทา และกรรมการกองทุนฯ ตำบลทาเหนือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จากการที่กองทุนฯ สนับสนุนงบประมาณให้กับสถานีนามัยฯ ทำให้สถานีนามัยฯสามารถให้บริการกลุ่มประชาชนได้มากขึ้น อีกทั้งมีโครงการต่างๆ ทั้งในเชิงส่งเสริม ป้องกัน และการฟื้นฟูสมรรถภาพและการลงไปทำงานในพื้นที่ร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) มากขึ้น และช่วยทำให้ประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายตามนโยบายหลักของกระทรวงสาธารณสุขสามารถเข้าถึงบริการได้ เช่น นโยบายการณรงค์ตรวจมะเร็งในกลุ่มสตรีผู้มีอายุตั้งแต่ 45 ปี ขึ้นไป สถานีนามัยฯก็จัดทำโครงการฯ เสนอขอรับงบประมาณจากกองทุนฯ เพื่อนำมาดำเนินการกับกลุ่มประชาชน ที่มีอายุต่ำกว่า ส่วนกรรมการกองทุนฯ 2 แห่ง คือกรรมการกองทุนฯ ตำบลห้วยแก้วและกรรมการกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า

จากการที่กองทุนฯ สนับสนุนงบประมาณให้กับสถานีนามัยประจำตำบล เพื่อดำเนินกิจกรรมตามโครงการนั้น ผลที่เกิดขึ้นในเชิงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลจากการดำเนินโครงการต่างๆ ของสถานีนามัย ยังไม่เห็นผลชัดเจน เนื่องจากไม่มีข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการติดตาม ประเมินผล แต่หากพิจารณาจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นพบว่าสามารถสร้างต้นตอและความตระหนักในการดูแลสุขภาพของประชาชนได้มากขึ้น

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จากการที่กองทุนฯ สนับสนุนงบประมาณให้กับสถานีนามัยๆ มีการดำเนินโครงการที่หลากหลายเกิดประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่ บางโครงการเป็นโครงการที่มีความต่อเนื่อง ดำเนินการทุกปี ซึ่งสามารถขยายผลการดำเนินงานไปยังกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้มากขึ้น

ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จากการที่กองทุนฯ สนับสนุนงบประมาณให้กับสถานีนามัยๆ มีการจัดบริการทางด้านสาธารณสุขนอกเหนือจากการรักษามากขึ้น มีการออกมาให้บริการในชุมชนได้มากขึ้น บ่อยขึ้น ขณะเดียวกันการทำงานร่วมกันระหว่างสถานีนามัยๆ กับอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) มีความชัดเจน และต่อเนื่อง โดยเฉพาะการดำเนินงานในชุมชน ซึ่งการให้บริการในแต่ละชุมชนทำให้ประชาชนไม่ต้องเดินทางไปยังสถานีนามัยๆ สามารถลดภาระด้านต่างๆ ของประชาชนได้เป็นอย่างดี และมีความคิดเห็นว่าการโครงการหรือกิจกรรมในการฟื้นฟูสมรรถภาพของประชาชน ยังมีการดำเนินงานน้อย

และในวัตถุประสงค์ข้อที่สอง กำหนดให้กองทุนฯ ส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายที่ประกอบด้วย กลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ และกลุ่มผู้ประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยง และกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่อยู่ในเขตพื้นที่ สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง ซึ่งจากวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้ศึกษาต้องการประเมินผลที่เกิดขึ้นว่าจากการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2553 สามารถทำให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขได้มากขึ้นเพียงใด จากการศึกษพบว่า

หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จากการที่กองทุนสนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงาน รวมถึงกลุ่มองค์กรประชาชนต่างๆ เพื่อดำเนินโครงการภายใต้ขอบข่ายกิจกรรมที่กองทุนฯ กำหนด สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขมากขึ้น มีการดำเนินกิจกรรมกับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ มากขึ้น มีการเข้าไปดูแล ติดตามเสริมจากการให้บริการปกติ โดยใช้เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ซึ่งเครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข นั้น ได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมถึงมีวัสดุ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุน ฯ และมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานในปีที่ผ่านมายังไม่ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่มีจำนวนมาก เช่นผู้สูงอายุ ซึ่งที่ผ่านมากลุ่มเป้าหมายที่เข้าถึงมากที่สุดจะเป็นกลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ติดเชื้อ HIV และกลุ่มสตรีวัยเจริญพันธุ์

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จากการดำเนินงานของกองทุนฯ เมื่อพิจารณาการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ สามารถเข้าถึงได้มากขึ้น แต่ก็ยังไม่ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย และทุกคน ซึ่งในเรื่องนี้ ก็จะต้องพยายามผลักดัน เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายได้รับบริการต่างๆ ที่กองทุนฯ ดำเนินการ ขณะที่ประธานกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของกองทุนฯ กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ยากไร้ยังเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขน้อย ซึ่งคนกลุ่มนี้ขาดศักยภาพในหลายๆ ด้าน จึงควรต้องพิจารณาให้ความสำคัญลำดับแรก

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จากการดำเนินงานของกองทุนฯ เมื่อพิจารณาการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ มีการกระจายในกลุ่มต่างๆ มากขึ้น รวมถึงกลุ่มที่อยู่นอกเหนือจากนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข แต่ก็มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ายังไม่ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกคน ซึ่งที่ผ่านมาจะพยายามผลักดันให้กลุ่มเป้าหมายที่ประสบกับภาวะยากลำบากก่อน เช่น กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ติดเชื้อ HIV กลุ่มผู้ป่วยด้วยโรคเอดส์ระยะสุดท้าย โดยเฉพาะคนที่มีฐานะยากจน

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จากการดำเนินงานของกองทุนฯ สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายต่างๆ เข้าถึงบริการได้มากขึ้น โดยเฉพาะการบริการเชิงรุกและโครงการที่ดำเนินการในลักษณะต่อเนื่องที่สถานีอนามัยและกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข อสม.เป็นผู้ดำเนินการ แต่ก็ยังไม่ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกคน

ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุน ฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าจากการที่กองทุนฯ สนับสนุนงบประมาณให้กับสถานีอนามัย รวมถึงกลุ่ม องค์กรประชาชนเพื่อดำเนินโครงการต่างๆ นั้น การดำเนินงานยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายต่างๆ อย่างทั่วถึง ซึ่งถ้าเป็นโครงการทั่วไปจะเน้นไปที่กลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มสตรีวัยเจริญพันธุ์ ขณะที่การดำเนินโครงการเชิงรุกจะเน้นกลุ่มเป้าหมาย ที่มีความยากลำบากก่อน ซึ่งสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับบริการเป็นอย่างมาก ขณะเดียวกันมีความคิดเห็นว่าการดำเนินการเชิงรุก นั้นทำให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญของสุขภาพมากขึ้น และทำให้สถานีอนามัยฯ มีข้อมูลด้านสุขภาพของประชาชนมากขึ้นด้วย

ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่สาม กำหนดให้กองทุนฯ สนับสนุนค่าใช้จ่ายให้กับกลุ่มประชาชน หรือองค์กรประชาชนในพื้นที่จัดทำกิจกรรมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพ ซึ่งจากวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้ศึกษาต้องการประเมินถึงผลที่เกิดขึ้นว่าจากการที่กองทุนฯ สนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่ม องค์กรประชาชน ในปีงบประมาณ พ.ศ.2553 เพื่อดำเนินกิจกรรมตามโครงการต่างๆ นั้น เกิดผลอย่างไรบ้าง จากการศึกษาพบว่า

หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การมีงบประมาณสนับสนุนให้ประชาชนดำเนินโครงการต่างๆ สามารถสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมในด้านสาธารณสุขได้เป็นอย่างมาก ถึงแม้ที่ผ่านมาทางหน่วยงานจะเป็นผู้มีบทบาทหลักในด้านจัดทำเอกสาร โครงการ รายงาน ต่างๆ ให้กับกลุ่มต่างๆ รวมถึงการลงไปร่วมทำกิจกรรมกับกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ในแต่ละชุมชน รวมถึงการกระตุ้นการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้มีความต่อเนื่อง เนื่องจากเงื่อนไขสำคัญในชุมชนประการหนึ่งคือการดำเนินกิจกรรมต่างๆ จะต้องคำนึงถึงฤดูกาลการผลิตของชุมชน กิจกรรมที่สามารถกระตุ้น และสร้างความตื่นตัวได้ดีในกลุ่มประชาชนคือกิจกรรมการแข่งขัน ต่างๆ เช่น การแข่งขันการออกกำลังกาย การแข่งขันชุมชนปราศจากโรคไข้เลือดออก รวมถึงกิจกรรมการรณรงค์ต่างๆ ในชุมชน

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การมีงบประมาณสนับสนุนให้กับกลุ่ม องค์กร ประชาชน ดำเนินกิจกรรมในด้านสาธารณสุขทำให้การทำงานโดยกลุ่ม องค์กรประชาชนมีความชัดเจนและมีความหลากหลายในกิจกรรมที่ทำ แต่โครงการที่ดำเนินการโดยประชาชนก็ยังมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และกลุ่มผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันกลุ่ม องค์กรต่างๆ ยังคงต้องพึ่งพาสถานีอนามัยประจำตำบลในการเขียนโครงการ การรายงานผลการดำเนินโครงการ การจัดเตรียมเอกสารหลักฐานค่าใช้จ่ายต่างๆ ซึ่งเรื่องดังกล่าวถือเป็นข้อจำกัดของประชาชน เมื่อพิจารณาถึงความต่อเนื่องของการดำเนินกิจกรรม มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การดำเนินโครงการ โดยกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข จะมีความต่อเนื่องมากกว่ากลุ่มอื่นๆ เช่น การออกติดตามเยี่ยมบ้าน การรณรงค์ ป้องกันโรคตามฤดูกาลต่างๆ ในขณะที่กลุ่มอื่นๆ นั้น ยังขึ้นอยู่กับผู้นำกลุ่มที่เป็นผู้นำกิจกรรมต่างๆ รวมถึงฤดูกาลในการผลิตของชุมชนเป็นหลัก

กรรมการบริหารกองทุนฯ กรรมการบริหารกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ว่า การดำเนินกิจกรรมตามโครงการต่างๆ ยังกระจุกตัวอยู่ที่กลุ่มที่เคยได้รับงบประมาณจากปีที่ผ่านมา เช่น กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มออกกำลังกายต่างๆ ซึ่งอาจเนื่องมาจากประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนฯ และการจัดทำโครงการเพื่อเสนอขอรับงบประมาณจากกองทุนฯ ขณะที่การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ยังขึ้นอยู่กับช่วงฤดูกาลการผลิตของชุมชนเป็นหลัก

การดำเนินกิจกรรมที่ดำเนินการโดยอาสาสมัครสาธารณสุข จะมีความต่อเนื่องมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ถึงแม้จะมีสถานีนามัยเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินกิจกรรม แต่ก็ส่งผลดีในแง่ความน่าเชื่อถือ ความเชื่อมั่นของชาวบ้านต่อการมารับบริการ

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการดำเนินกิจกรรมตามโครงการต่างๆ ของกลุ่มประชาชนส่วนใหญ่ยังเป็นกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) โดยมีสถานีนามัยคอยช่วยเหลือสนับสนุนในเชิงวิชาการ ขณะที่กลุ่มอื่นๆ ก็มีบ้างแต่เห็นว่ายังมีน้อย ในด้านความต่อเนื่องนั้น โครงการที่ดำเนินการกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขจะมีความต่อเนื่อง มากกว่าโครงการที่ดำเนินโดยกลุ่มประชาชน เนื่องด้วยกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขมีประสบการณ์ในการทำงานในงานด้านสาธารณสุขมาก่อนและโครงการส่วนใหญ่จะดำเนินการร่วมกับสถานีนามัย ขณะที่กลุ่มอื่นๆ หลายๆ กลุ่มยังขาดประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทำให้มีข้อติดขัด ซึ่งก็จะต้องใช้เวลาในการเรียนรู้

ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการดำเนินโครงการต่างๆ โดยกลุ่มองค์กรประชาชน สามารถสร้างความตื่นตัวให้กับประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการทำงานในเชิงรุกในพื้นที่ในลักษณะเข้าถึงครัวเรือนกลุ่มเป้าหมาย ขณะเดียวกันการดำเนินโครงการฯ ก็มีความยืดหยุ่นตามช่วงเวลาในการประกอบอาชีพของชาวบ้าน ลักษณะการดำเนินกิจกรรมก็มีความน่าเชื่อถือ สามารถกระตุ้น สร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นในชุมชนได้เป็นอย่างดี เช่นการรณรงค์การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก หรือไข้หวัดนก จะมีการเดินขบวนรณรงค์ มีรถขยายเสียงประชาสัมพันธ์มีการแจกเอกสารประกอบ ซึ่งมีความแตกต่างจากเดิมที่ใช้รูปแบบประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้านหรือให้อาสาสมัครไปอธิบายให้ความรู้ และมีความคิดเห็นว่าการดำเนินกิจกรรมในด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพของประชาชนยังมีน้อย

สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่สี่ กำหนดให้กองทุนฯ สามารถใช้จ่ายงบประมาณในการบริหารหรือพัฒนากองทุนฯ ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้กำหนดไว้ไม่เกิน 10 % ของงบประมาณที่ได้มีการอนุมัติโครงการในรอบปี โดยผู้ศึกษาต้องการประเมินถึงผลที่เกิดขึ้นว่าจากการที่กองทุนฯ ใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการบริหารหรือพัฒนากองทุนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2553 ส่งผลต่อการบริหารหรือพัฒนากองทุนฯ อย่างไรบ้าง จากการศึกษาพบว่า

หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีนามัยประจำตำบล ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในการบริหารจัดการกองทุนฯ ในภาพรวมถือว่าสามารถบริหารจัดการได้ดี สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้ แต่ที่ผ่านมามีฐานะ

กรรมการ มีความคิดเห็นว่าคุณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาศักยภาพน้อยมาก ทั้งจากกองทุนฯ ในระดับพื้นที่และจากสำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งถ้าหากเป็นการดำเนินการโดยสำนักงานฯ ก็จะเป็นการดี ซึ่งจะได้ส่งผลกระทบต่อบประมาณ 10 % ของแต่ละกองทุนฯ มากนัก

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จากการที่กองทุนฯ มีการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อบริหารจัดการกองทุนฯ นั้น ที่ผ่านมามีส่วนใหญ่อย่าเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงให้กับคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ที่เข้าร่วมประชุม ใช้จ่ายเป็นค่าอาหารในการประชุม หรือจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปร่วมประชุมของตัวแทนกองทุนฯ ส่วนการใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีค่อนข้างน้อย ส่วนหนึ่งมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณที่กำหนดไว้ เพราะถ้าหากนำไปใช้ในกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพ คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ก็จะส่งผลต่อการจ่ายเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงให้กับกรรมการ ดังนั้นคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ส่วนใหญ่จึงไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพซึ่งส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลพบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีเพียงกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์ และกองทุนฯ ตำบลออนเหนือ เท่านั้นที่มีการดำเนินโครงการในเชิงพัฒนาศักยภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ทั้งคณะ ประธานกองทุนฯ มีความคิดเห็นว่าคุณานงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการที่กำหนดไว้ค่อนข้างน้อยทำให้เกิดข้อจำกัดในการบริหารกองทุนฯ

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในการบริหารจัดการกองทุนฯ ที่มีการกำหนดวงเงินงบประมาณไว้ ไม่ให้เกิน 10 % ทำให้เป็นข้อจำกัดในการบริหาร จัดการส่งผลทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมในเชิงการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งเกิดผลกระทบต่อการบริหารจัดการกองทุนในภาพรวมจากการที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนฯ

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า งบประมาณในส่วนนี้ถือว่ามีความสำคัญต่อการบริหารจัดการเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองทุนฯ เช่นกัน แต่ที่ผ่านมามีการใช้งบประมาณในส่วนนี้ก็มีข้อจำกัดไม่ค่อยเพียงพอต่อการบริหารจัดการ ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมในเชิงการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ของคณะกรรมการฯ เช่น การอบรม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ในเรื่องหลักการ แนวคิดการดำเนินงานของกองทุนฯ การศึกษาดูงานการบริหารจัดการกองทุนฯ ที่ประสบผลสำเร็จ ฯลฯ มีน้อย ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ซึ่งที่ผ่านมามีกรรมการที่มีโอกาสเดินทางไปศึกษาเรียนรู้ หรืออบรมเพิ่มศักยภาพ จะเป็นประธานกองทุนฯ เลขานุการกองทุนฯ และกรรมการกองทุนฯ บางคนเท่านั้น ขณะที่กรรมการส่วนใหญ่ยังไม่ได้เข้าร่วม

ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การที่กองทุนฯ มีงบประมาณส่วนหนึ่งสำหรับการบริหารจัดการถือว่ามีความเหมาะสม ซึ่งสามารถทำให้กรรมการที่มาทำหน้าที่ในฐานะตัวแทนของชุมชน อย่างน้อยก็มีค่าเบี่ยง ถึงแม้จะไม่มาก เนื่องจากการมาร่วมประชุมกับกองทุนฯ กรรมการที่เป็นตัวแทนชุมชน จะต้องหยุดทำงานประจำของตนเอง สำหรับการบริหารจัดการกองทุนฯ ที่ผ่านมาก็สามารถบริหารจัดการได้ดี

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนฯ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมิน ด้านผลผลิต (Product) หรือ (Output) ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพ จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานของกองทุนฯ ทุกแห่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทั้ง 4 ข้อ ขณะที่เมื่อพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนฯ ในวัตถุประสงค์ข้อแรก ผลจากการศึกษาพบว่า สามารถทำให้สถานีนามัยในพื้นที่มีการดำเนินกิจกรรมในด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ ในลักษณะต่อเนื่อง และมีความถี่ของการดำเนินกิจกรรมมากขึ้น และบางโครงการเป็นโครงการในลักษณะต่อเนื่องที่มีการขยายกลุ่มเป้าหมายมากขึ้นในแต่ละปีซึ่งส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ต้องงานบริการด้านสาธารณสุข แต่เมื่อพิจารณาในด้านผลที่เกิดขึ้นในเชิงรูปธรรมในแง่ของสถิติตัวเลขต่างๆทางวิชาการหรือในด้านสาธารณสุขจากการดำเนินโครงการต่างๆ ของสถานีนามัย ทุกกองทุนฯ ยังขาดข้อมูลในการสนับสนุน เนื่องจากการไม่มีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันก็ไม่มีกรรวบรวม จัดเก็บข้อมูลในส่วนนี้ไว้

ส่วนวัตถุประสงค์ในข้อที่สอง ผลจากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของกองทุนฯ โดยพิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้กับโครงการของสถานีนามัย และกลุ่ม องค์กรประชาชนต่างๆ เพื่อนำไปดำเนินกิจกรรมตามโครงการต่างๆ โดยคำนึงถึงการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขของประชาชนอย่างทั่วถึงนั้น การดำเนินงานของกองทุนฯ ยังไม่สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมแต่ละโครงการก็มีกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกัน ขณะที่กลุ่มเป้าหมายบางกลุ่มก็มีจำนวนมาก เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ซึ่งการที่จะทำให้กลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึงจะต้องอาศัยงบประมาณและการดำเนินโครงการในลักษณะต่อเนื่อง แต่ทั้งนี้การพิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายของทุกกองทุนฯ จะเน้นและให้ความสำคัญกับประชาชนที่เป็นผู้ยากไร้และด้อยโอกาส เช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ขาดผู้ดูแล หรือมีฐานะ

ยากจน หรือกลุ่มประชาชนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคต่างๆ เช่นกลุ่มสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่มีความเสี่ยงสูงต่อโรคมะเร็งชนิดต่างๆ ฯลฯ

ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่สาม ในการสนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่ม องค์กรประชาชนต่างๆ เพื่อนำไปดำเนินกิจกรรม โครงการในด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพนั้น เมื่อพิจารณาในกลุ่มของประชาชนที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ผลจากการศึกษาพบว่า สามารถสร้างการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้จากการที่เป็นผู้มีบทบาทหลักในการดำเนินงาน ถึงแม้ในการเขียนโครงการ การสรุปผลการดำเนินงาน การส่งเอกสาร หลักฐานการใช้จ่ายเงิน จะยังเป็นข้อจำกัดและยังต้องพึ่งพาหน่วยงานของภาครัฐ ในการช่วยจัดทำ ในขณะที่เมื่อพิจารณาถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินโครงการ โดยกลุ่ม องค์กรประชาชนต่างๆ ผลจากการศึกษาพบว่า สามารถสร้างความตื่นตัวในเรื่องสุขภาพ อนามัยในหมู่ประชาชนได้เป็นอย่างดีจากการดำเนินโครงการในลักษณะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เช่น การออกติดตามเยี่ยมบ้าน การออกให้บริการในชุมชน เช่น การตรวจวัดความดัน การตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือด ฯลฯ หรือจากการดำเนินโครงการในเชิงของการรณรงค์ เช่น การรณรงค์เรื่องไข้เลือดออก การส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อเข้าร่วมประกวดระดับตำบล ฯลฯ ซึ่งในการดำเนินโครงการต่างๆ นั้นกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จะมีการดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาในเรื่องการเข้าถึงงบประมาณของกองทุนฯ กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขก็จะมีสัดส่วนการเข้าถึงหรือได้รับงบประมาณมากกว่ากลุ่มหรือองค์กรอื่นๆ

และในวัตถุประสงค์ข้อที่ดี ผลจากการศึกษาพบว่า จากการที่วัตถุประสงค์การดำเนินงานของกองทุนฯ สนับสนุนให้มีการพัฒนาการบริหารจัดการ การพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการฯ โดยสามารถใช้งบประมาณในจำนวนไม่เกิน 10 % ของงบประมาณการอนุมัติโครงการ ส่งผลทำให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัว เช่น การใช้งบประมาณเพื่อจ่ายเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง จ่ายเป็นค่าอาหารในการจัดการประชุม ฯลฯ แต่เมื่อพิจารณาในส่วนของการนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการฯ เช่น การจัดการอบรม การประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการฯ การเดินทางไปศึกษาดูงาน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการกองทุนฯ นั้น พบว่าในปี พ.ศ.2553 มีเพียงกองทุนฯ ตำบลบ้านสหกรณ์เพียงแห่งเดียวที่ได้มีการดำเนินการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการฯ ส่วนกองทุนฯ อื่นๆ จะเป็นเพียงการประชุมร่วมกันเท่านั้น

4.2.5 ด้านผลกระทบ (Impact) จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล ประธานกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ และพนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประเมินถึงผลกระทบเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน

ของกองทุน หลักประกันสุขภาพประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 ที่เกิดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีอนามัยและประชาชนในพื้นที่อำเภอแม่อน พบว่า

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำงานด้านสาธารณสุข และทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นความสำคัญของงานสาธารณสุขมากขึ้น นอกเหนือจากงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน และทำให้เกิดการประสานความร่วมมือในงานด้านสาธารณสุขระหว่างหน่วยงานมากขึ้น ขณะเดียวกันย่อมส่งผลดีต่อคะแนนความนิยมของผู้บริหารท้องถิ่นอีกด้วย

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ส่งผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประหยัดงบประมาณในการดำเนินงานด้านสาธารณสุข จากการที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติอุดหนุนสมทบให้กับกองทุนฯ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทำให้บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขมีความชัดเจนมากขึ้น

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ส่งผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขมากขึ้น รวมทั้งมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างสถานีอนามัยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งงานด้านสาธารณสุขก็เป็นการกิจด้านหนึ่งตามอำนาจและหน้าที่ ขณะที่การบริหารจัดการในรูปแบบกองทุนฯ ทำให้มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน โดยเฉพาะการเบิกจ่ายที่อาศัยเพียงมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ส่งผลทำให้บทบาทในงานด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความชัดเจนมากขึ้น มีการประสานความร่วมมือ ในงานด้านสาธารณสุขระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีอนามัย รวมถึงโรงพยาบาลและกลุ่ม องค์กรประชาชนต่างๆ มากขึ้น

ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ มีความคิดเห็นว่า ส่งผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประสานการทำงานด้านสาธารณสุขร่วมกับสถานีอนามัย กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขและกลุ่มอื่นๆ ทำให้การดำเนินงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่เป็นไปทิศทางเดียวกันและร่วมกันทำงานดีขึ้น

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่อสถานีนอนมัย

หัวหน้าสถานีนอนมัยประจำตำบล หัวหน้าสถานีนอนมัยประจำตำบล ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานด้านสาธารณสุขมากขึ้น จากการที่มีงบประมาณและคนมาช่วยขับเคลื่อนงาน ซึ่งคนเหล่านี้เห็นความสำคัญในงานด้านสาธารณสุขร่วมกัน

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ส่งผลทำให้สถานีนอนมัยมีความคล่องตัวในการดำเนินงานจากการได้รับงบประมาณสนับสนุน รวมถึงส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพมีความหลากหลาย

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ทำให้สถานีนอนมัยมีงบประมาณในการนำไปดำเนินกิจกรรมในเชิงการส่งเสริม ป้องกัน ฟื้นฟู และการในชุมชนได้มากขึ้น ส่งผลต่อภาพลักษณ์การทำงานและความพึงพอใจของประชาชนต่อสถานีนอนมัย

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ส่งผลทำให้สถานีนอนมัยมีงบประมาณในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขมากขึ้น มีความคล่องตัวและรวดเร็วในการดำเนินงาน เนื่องจากกระบวนการในการของบประมาณจากกองทุนฯ มีระบบและขั้นตอนไม่ยุ่งยากและมีความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ

ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าส่งผลทำให้การดำเนินงานของสถานีนอนมัยในด้านการส่งเสริม การป้องกันและการทำงานเชิงรุกในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสามารถทำได้ต่อเนื่องตามระยะเวลาที่กำหนดสามารถสร้างความตระหนัก ตื่นตัวให้กับชาวบ้านได้ดีขึ้น

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่อประชาชนในพื้นที่

หัวหน้าสถานีนอนมัยฯ ประจำตำบล หัวหน้าสถานีนอนมัยฯ ประจำตำบล ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ประชาชนได้รับบริการทางด้านสาธารณสุขที่มีความครอบคลุมและต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็สามารถสร้างการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในกลุ่มประชาชนผู้ดำเนินกิจกรรมได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ในปัจจุบันกลุ่มประชาชนต่างๆ ยังจะต้องอาศัยหน่วยงานในการจัดการเรื่องเอกสาร

ประธานกองทุนฯ ประธานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการทางด้านสาธารณสุขมากขึ้น โดยเฉพาะที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมเชิงรุกในพื้นที่ สามารถสร้างความตระหนัก ความตื่นตัวในด้านสุขภาพให้เกิดขึ้นในประชาชนได้ดี

กรรมการกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ประชาชนได้รับประโยชน์โดยตรงจากการดำเนินงานของสถานีนามัยและกลุ่ม องค์กรประชาชนต่างๆ ถึงแม้การดำเนินโครงการโดยกลุ่ม องค์กรประชาชนจะยังมีน้อย แต่การดำเนินโครงการทั้งหมดก็มีเป้าหมายอยู่ที่ประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุขที่ใกล้ชิด เกิดความตระหนัก เฝ้าระวังในด้านสุขภาพมากขึ้น

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการและแหล่งทุนฯ เพื่อการดำเนินโครงการในด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสมรรถภาพได้มากขึ้นทั้งในด้านผู้ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการ และเป็นผู้ดำเนินโครงการต่างๆ

ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ทั้ง 6 แห่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ส่งผลทำให้ประชาชนได้รับบริการทางด้านสาธารณสุขมากขึ้นจากการดำเนินโครงการที่หลากหลายทั้งจากสถานีนามัยและกลุ่มองค์กรประชาชนต่างๆ และจากการทำงานเชิงรุกในพื้นที่ทำให้ กลุ่มประชาชนผู้ยากไร้ ได้รับการดูแล เอาใจใส่ทำให้มีขวัญและกำลังใจในการดำเนินชีวิต ซึ่งรวมไปถึงประชาชนที่ไม่ให้ความสนใจด้วย

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนฯ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมิน ด้านผลกระทบ (Impact) เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานของกองทุน หลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 พบว่า ส่งผลกระทบเชิงบวก ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณเพื่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขเพิ่มขึ้น มีการประสานความร่วมมือ บูรณาการทำงานในงานด้านสาธารณสุขร่วมกับสถานีนามัยและกลุ่มที่ทำงานในด้านสาธารณสุขมากขึ้น ส่งผลทำให้บทบาทในงานด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความชัดเจนมากขึ้น ส่วนผลกระทบเชิงลบนั้นพบว่าเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับพนักงานส่วนตำบลที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานกองทุนฯ สำหรับผลกระทบต่อสถานีนามัยพบว่าเกิด ผลกระทบในเชิงบวก โดยส่งผลทำให้สถานีนามัยสามารถดำเนินงานด้านสาธารณสุขได้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน เนื่องจากกระบวนการในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณของกองทุนฯ มีความรวดเร็ว ประชาชนมีความพึงพอใจต่อบริการด้านสาธารณสุขที่รับ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน สำหรับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนพบว่าเกิดผลกระทบเชิงบวกโดยทำให้ประชาชนได้รับบริการด้านสาธารณสุขที่มีความครอบคลุมและต่อเนื่อง การดำเนินกิจกรรมเชิงรุกทั้งจากสถานีนามัยและกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข ส่งผลทำให้กลุ่มประชาชนผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ได้รับการดูแลเอาใจใส่มากขึ้น และส่งผลทำให้เกิดตระหนัก ความ

ต้นตัวในด้านสุขภาพในประชาชนมากขึ้น รวมถึงยังเป็นการสร้างการเรียนรู้ของประชาชนจากการดำเนินโครงการโดยกลุ่ม องค์กรประชาชน

4.3 ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล ประธานกองทุนฯ กรรมการกองทุนฯ พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ และประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผลจากการศึกษา ดังนี้

หัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล ในความคิดเห็นของหัวหน้าสถานีอนามัยประจำตำบล ปัญหา อุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานของกองทุนฯ มี 3 ประการ

ประการแรก กลุ่ม องค์กรประชาชนมีข้อจำกัดในเรื่องการเขียนโครงการ การจัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงาน การจัดเตรียมเอกสารหลักฐานค่าใช้จ่ายต่างๆ ทำให้หน่วยงานจะต้องรับหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการให้ ส่งผลทำให้เกิดภาพลักษณ์ว่า สถานีอนามัยเป็นเจ้าของโครงการ แต่เขียนโครงการในนามกลุ่ม องค์กรประชาชน

ประการที่สอง หลักเกณฑ์การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่ชัดเจนทำให้มีปัญหาในการดำเนินโครงการ ขณะเดียวกันหลักเกณฑ์ที่กำหนดบางเรื่องก็ไม่สอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ เช่นการจัดการแข่งขันต่างๆ จะจ่ายเป็นเงินรางวัลไม่ได้ การออกเยี่ยมผู้ป่วยจะซื้อของเยี่ยมให้ไม่ได้ ฯลฯ ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยสภาพแล้ว ก็มีความเหมาะสมที่จะต้องดำเนินการ

ประการที่สาม ในฐานะที่ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารกองทุนฯมีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการฯ ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการในการดำเนินงานของกองทุนฯ อย่างแท้จริง ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารกองทุนฯ

ประธานกองทุนฯ ในความคิดเห็นของประธานกองทุนฯ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานของกองทุนฯ มี 3 ประการ

ประการแรก ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและทำให้การเสนอโครงการจากกลุ่ม องค์กรประชาชนต่างๆ มีน้อย

ประการที่สอง คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ได้รับการพัฒนาศักยภาพน้อย ซึ่งที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะมีเพียงประธาน เลขาธิการ และกรรมการบางคนเท่านั้นที่ได้มีโอกาสเดินทางไปร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนาตามโอกาสต่างๆ ซึ่งส่งผลทำให้องค์ความรู้ ประสบการณ์ของ คณะกรรมการมีความแตกต่างกัน ขณะที่การประชุมในพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นการประชุมเพื่อ พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ขณะที่กองทุนฯ จะดำเนินการในการพัฒนาศักยภาพ ของคณะกรรมการเอง เช่น การจัดประชุม อบรม สัมมนาหรือการไปศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้การ ดำเนินของกองทุนฯ ที่ประสบผลสำเร็จ ก็มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณที่กำหนดไว้ไม่ให้เกิน 10 เปอร์เซ็นต์

ประการที่สาม การขาดการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนฯ อย่างเป็น ระบบ ทั้งในส่วนการบริหารจัดการกองทุนฯ และในส่วนโครงการที่กองทุนฯ ให้การสนับสนุน งบประมาณ ส่งผลทำให้ที่กองทุนฯ ขาดข้อมูลในเชิงคุณภาพเพื่อประกอบการตัดสินใจ ซึ่งใน ประเด็นนี้ประธานกองทุนฯ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าจำเป็นต้องมีการแก้ไข กรรมการกองทุนฯ ในความคิดเห็นของกรรมการกองทุนฯ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญใน การดำเนินงานของกองทุนฯ มี 4 ประการ

ประการแรก คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ที่มาจากตัวแทนของภาคประชาชนส่วนใหญ่ ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิดในการดำเนินกองทุนฯ รวมถึงบทบาท หน้าที่ของตนอย่าง แท้จริง ส่วนหนึ่งมาจากการที่คณะกรรมการฯ ดังกล่าว ไม่ได้ได้รับการอบรม พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ อย่างแท้จริง ซึ่งส่งผลต่อศักยภาพในการปฏิบัติตามบทบาท และหน้าที่ในฐานะกรรมการ

ประการที่สอง มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารของกองทุนฯ ให้กับประชาชน น้อย ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ากองทุนฯ มีบทบาท หน้าที่และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา อย่างไรบ้าง ซึ่งในส่วนนี้รวมไปถึงหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ ที่ได้รับงบประมาณจากกองทุนฯ ไป ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ

ประการที่สาม การขาดการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ทำให้ไม่มี ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับผลการดำเนินงานหรือผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนฯ โดยมี ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการแก้ไขว่าสมควรที่กองทุนฯ จะต้องร่วมกันกำหนดแนวทางในการ ติดตามประเมินผลให้ชัดเจนและถือเป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่งในการดำเนินงานของกองทุนฯ

ประการที่สี่ หลักเกณฑ์ แนวทางในการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการต่างๆ ไม่ ชัดเจน มีความคลุมเครือ ทำให้ต้องมีการพิจารณาตีความ ส่งผลต่อการพิจารณาอนุมัติโครงการและ การดำเนินโครงการของหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ

พนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ในความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานของกองทุนฯ มี 3 ประการ

ประการแรก ในการปฏิบัติงานช่วยเหลืองานกองทุนฯ ของบุคลากรผู้รับผิดชอบในปัจจุบันยังมีข้อจำกัดในด้านการะงานประจำที่ค่อนข้างเยอะส่งผลต่อการขับเคลื่อนงานกองทุนฯ และในบางกรณีจำเป็นต้องอาศัยความรู้ในเชิงวิชาการในด้านสาธารณสุขเพื่อการพิจารณาถ่วงถ่วงโครงการ หรือการติดตามตรวจสอบ ซึ่งบุคลากรผู้รับผิดชอบงานกองทุนฯ ในปัจจุบันไม่ได้เรียนจบมาทางด้านสาธารณสุข

ประการที่สอง ระเบียบหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติในการจัดทำเอกสารการเบิกจ่ายงบประมาณของกองทุนฯ ไม่ชัดเจนว่าจะใช้รูปแบบ หรือเอกสารประกอบอย่างไรบ้าง ซึ่งแต่ละกองทุนฯ ก็ปฏิบัติแตกต่างกันไป รวมถึงระเบียบหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติในการใช้จ่ายงบประมาณ ส่งผลต่อการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการฯ ของหน่วยงาน กลุ่มองค์กรประชาชนต่างๆ ที่มีความเสี่ยงจะต้องคืนเงินเมื่อใช้จ่ายไม่ถูกต้อง ขณะที่ความรู้ ความเข้าใจของหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรประชาชนต่างๆ ก็ยังมีข้อจำกัด

ประการที่สาม คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ได้รับการพัฒนาศักยภาพน้อยถึงแม้จะกำหนดให้สามารถใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการกองทุนฯ หรือพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการฯ ในส่วนที่ไม่เกิน 10 เปอร์เซ็นต์ แต่ที่ผ่านมาส่วนใหญ่กองทุนฯ จะใช้จ่ายงบประมาณไปในค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าอาหารในการจัดการประชุมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งส่งผลต่อศักยภาพในการบริหารจัดการกองทุนฯ

ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ในความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองทุนฯ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานของกองทุนฯ มี 2 ประการ

ประการแรกกองทุนฯ มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนฯ น้อย ส่งผลทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหรือผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ขณะเดียวกันส่งผลต่อการเข้าถึงงบประมาณ ที่จะนำไปดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มประชาชนด้วย

ประการที่สอง กลุ่ม องค์กรประชาชน มีข้อจำกัดในเรื่องการเขียนโครงการ การจัดทำเอกสาร รายงานต่างๆ

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกองทุนฯ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่าการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีประเด็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ 5 ประการ ประกอบด้วย

ประการแรก ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจว่ากองทุนฯ มีบทบาท ภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบหรือวัตถุประสงค์การดำเนินงานอย่างไรบ้าง ซึ่งส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการเข้าถึงงบประมาณเพื่อนำไปดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยกลุ่ม องค์กรประชาชนที่หลากหลาย

ประการที่สอง กลุ่ม องค์กรประชาชนต่างๆ มีข้อจำกัดในด้านการเขียนโครงการ การจัดทำเอกสารรายงานผลการดำเนินงาน ทำให้ต้องพึ่งพาสถานีนามัยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้ความช่วยเหลือ

ประการที่สาม หลักเกณฑ์ในการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามโครงการขาดความชัดเจน มีความคลุมเครือ ส่งผลต่อการพิจารณาอนุมัติโครงการ รวมถึงการควบคุม กำกับกับการดำเนินโครงการ และหลักเกณฑ์หลายเรื่องก็ไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานจริงในพื้นที่

ประการที่สี่ คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ น้อย ส่งผลต่อการทำหน้าที่ในการบริหารจัดการกองทุนฯ

ประการที่ห้า การขาดการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ซึ่งส่งผลทำให้กองทุนฯ ขาดข้อมูลสารสนเทศ เชิงลึกและรอบด้านเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน